

Taxa postala
plátitá in nuh
No. 241716/929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop
10. Telefon: 13-60. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. —
Hirdetések díjszabás szerint. — Az
„UJ KELET“ a transilvaniai és
banati zsidóság egyetlen naplap-
ja. Cikkeink utánnomását csak a
forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszer-
kesztő: Dr. Mar-
ton Ernő, Admi-
nistrator delegat si girant responsa-
bil-Felelős igazgató: Schwartz Endre,
Proprietar—Tulajdonos: Fraternitas
S.A.R. de Editura. Registrul publica-
tionalor periodice No. 43. Dos. 888.
1938. Tribunalul Cluj, Sectia III.

Ara 5 lej

Szombat, március 25.
1939—5699. Niszán 5.
XXII. évfolyam, 70. szám.

Nemzeti kormány alakul Angliában

Szovjet-Oroszország feltétel nélkül csatlakozott az angol nyilatkozathoz. Lengyelország ragaszkodik semlegességéhez és az „egyensúlyhoz“. Magyar és lengyel csapatok szlovák területeket foglaltak el

Danzigot néhány napon belül visszacsatolják Németországhoz

LONDON, március 24. A Daily Mail je-
lenti, hogy Chamberlain miniszterelnök, Hal-
ifax külügyminiszter Attlee őrnaggyal, a
munkáspárt vezetőjével és Greenwood mun-
káspárti képviselővel egy szélesebb nemzeti
kormány megalakításáról tárgyaltak, amely-
hez az összes ellenzémi pártok is csatlakoz-
nának. A lap értesítése szerint a munká-
spárt több miniszteri tárcát és államtit-
kári pozíciót ajánlottak fel. Halifax külügy-
miniszter állítólag kijelentette, hogy a jelen-
legi nemzetközi politikai helyzetben az ösz-
ses nemzeti erők összefogására van szükség.
LONDON, március 24. Az alsóház ma dé-
lutáni ülésén Attlee őrnagy munkáspárti ve-
zető kérdésére válaszolva, Sir John Simon
kincstári kancellár kijelentette, hogy Cham-
berlain miniszterelnök nincs abban a hely-
zetben, hogy új nyilatkozatot adjon a politi-
kai helyzetéről.
Attlee erre megkérdezte, vajjon hétfőn
módjában lesz-e Chamberlainnek közelebbi
felvilágosításokkal szolgálni a közép- és dél-

kelet-európai helyzetről, különös tekintettel a
folyamatban levő tárgyalásokra.
Sir John Simon a következőket válaszolta:
— Biztos vagyok abban, hogy a minisz-
terelnök szemellett tartja mindezeket a kér-
déseket.
Wedgwood munkáspárti kérdezte meg ez-
után, hogy Beck lengyel külügyminiszternek
szándékában áll-e közelebből Londonba lát-
ogatni?
Simon nem válaszolt a kérdésre, mire
Attlee őrnagy bejelentette, hogy írásban is
meg fogja ismételni az interpellációt.
LONDON, március 24. A külügyminiszte-
riumban ma szűkebb miniszterközi megbeszé-
lés volt, amelyen résztvett a hadügy- és
gyarmatügyi miniszter, valamint lord Hal-
fax külügyminiszter és Sir John Simon
kincstári kancellár. Bár az értekezletet kap-
csolatosan szigorú titoktartást őriztek meg,
a kiszivárgott hírek szerint a megbeszélés
tárgyát a kötelező katonai szolgálat bevezé-
tése képezte.

London, március 24. György király ma
külön kihallgatáson fogadta Sir Newille
Henderson, Anglia berlini nagykövétét.
Daladier rádióbeszéde
Párizs, március 24. Daladier francia mi-
niszterelnök ma rádióbeszédben ismerteti
Franciaországnak az utóbbi eseményekkel
kapcsolatosan elfoglalt álláspontját.
A Memel-vidék elfoglalása csak
„előjáték“
Párizs, március 24. A francia lapok be-
hatóan foglalkoznak a legújabb események-
kel. A Figaro szerint téved a világ, ha azt
hiszi, hogy Németország kiviteli piacokat
keres magának Kelet-Európában. A német
birodalom konfliktus esetére akarja élelem-
mel való ellátását biztosítani.
A Jour és az Echo de Paris szerint a
Memel-vidék bekebelezése csak előjátékát
jelentí a többi balti államokkal szembeni
német akciónak.
A Petit Journal a következőket írja: „Lon-
don akar a központja lenni a német hódítás-
sal szembeni ellenállásnak. Ehhez azonban
szükséges az, hogy a többi állam világos
magatartására számíthasson, másrésztől pe-
dig, hogy bevezesse a kötelező katonai szol-
gálatot“.

Chamberlain Anglia ellenállását hangoztatta a német nyomással szemben

London, március 24. (Rador). A parla-
mentben csütörtökön megtartott beszéde
során Chamberlain miniszterelnök kijelen-
tette, hogy nyilvánvaló lett a német kor-
málynak terjeszkedési szándéka Európában,
melyben még az eddigieknél is tovább me-
het. Az angol kormány kötelességének tartja
kijelenteni, hogy minden más irányú próbál-
kozás Angliának és a többi szabadságúkról
lemondani nem akaró népek győzelmes ellen-
állását fogja kiprovokálni.

lem elkerülése érdekében sürgősen kössék
meg a háromhatalmi egyezményt.
A szovjet feltétel nélkül csatla-
kozott az angol nyilatkozathoz
London, március 24. Politikai körök sze-
rint Malski londoni szovjetkövét közölte
Halifax külügyminiszterrel, hogy kormányá-
ra feltétel nélkül hozzájárul az angol nyilatko-
zathoz.
A kormányhoz közelálló körök egyébként
általában megelégedéssel fogadták Victor
Emanuel olasz király trónbeszédét, amelyben
az Olaszországgal való megegyezés lehetősé-
gét látják.

— Még nem kaptam felhatalmazást arra,
hogy nyilatkozzam azokról a megbeszélések-
ről, amelyek a legutóbbi nemzetközi politi-
kai események következtében a kormány és
a többi országok képviselői között történtek.
Az angol kormányban nincs szándékában
Európában hatalmi blokkot létesíteni, mert
ez nem felel meg az országok belső be-
rendezkedésének. Az, ami benünket érdekel
a következők: Nem fogadjatjuk el azt az el-
járást, amelynek alapján európai országok
olyan fenyegető nyomás alá kerülnek, hogy
kénytelenek a nyomás következtében lemon-
dani függetlenségükről. El vagyunk hatá-
rozva arra, hogy minden rendelkezésünkre
álló erővel ellent fogunk állani a hasonló
próbálkozásoknak.

Danzigot visszacsatolják Németországhoz

Párizs, március 24. Párizsi politikai kö-
rökben úgy tudják, hogy Danzigot és a kor-
ridorot még e hónap folyamán visszacsatol-
ják Németországhoz. A danzigi nemzeti so-
cialista párt SA alakulatával hivatalosan kö-
zölték, hogy április elsőjével katonai alaku-
latnak tekintik őket és a német hatóságok
rendelkezése alá tartoznak.

Párizsban úgy tudják, hogy az átadás a
lengyel kormány hozzájárulásával történne.
A Danzigtól délre fekvő falvak státusát
külön rendezik. Kelet-Poroszországot össze-
kapcsolják Pomerániával, míg Lengyelország
számára területenkivül gépkocsis és vasut-
vonal útján biztosítják a gőzmozgók kikötővel
való összeköttetést.

„Lengyelország nem köti le magát se Német- országhoz, se a Szovjethez“

Varsó, március 24. Jól informált körök
értesülése szerint Lengyelország még nem
adott végleges választ az angol-francia-orosz
paktumhoz való csatlakozás ügyében és nem
vállalt világos politikai és katonai kötelezett-
ségeket. Lengyel körökben hangsúlyozzák,
hogy Németország szlovákiai és memeli ak-
ciója a legteljesebb semlegességet paran-
csolja Lengyelországra az államok két, szem-
ben álló blokkjával szemben.

sudszky marsall által kijelölt irányvonalat
követi, amely a keleti és nyugati szomszéd
közötti egyensúly fenntartásán alapszik.
Lengyelország politikailag nem fogja lekötni
magát sem Németországhoz, sem pedig
Szovjetországhoz. Már földrajzi hely-
zete is arra készteti, hogy megvédelmezze
azt az átjárót, amely a Nyugatot a Kelettel
köti össze és hogy megvédje mindazt, ami
a Kárpátok és a Balti tenger között élő
lengyel nemzet vitális érdekeivel kapcsolat-
ban áll. A Dunánál történt változások rend-
kívül nagy jelentőségűek Lengyelország
szempontjából.

Lengyelország katonai intézkedései
Varsó, március 24. A lengyel kormány el-
rendelte az 1913—14. évi korosztályok fegy-
verbe állítását. Ezzel az intézkedéssel négy-
százezer fővel szaporodott a lengyel hadse-
reg létszáma. Beavatott források szerint a
lengyel kormány nagymértékben megerősítí
a danzigi korridor és Kelet-Porosz határait.
A lengyel „Transcont“ távirati ügynök-
ség a következő feltűnésteltő jelentést
közli:
„A lengyel külpolitika évek óta a Pil-

Az elmúlt év folyamán Európa három
nagy eseménynek volt szemtanúja: Ausz-
tria elfoglalásának, a szudetavidék an-
nektálásának és végül Csehország és Morva-
ország bekebelezésének. A nagy nyugati
hatalmak teljesen tetlenül szemlélték a né-
met dinamizmust. Ezzel szemben Lengyelor-
szág saját erejéből igyekezett helyreállítani
a (Folytatás a tízedik oldalon)

Hármas egyezményt irányoz elő
az angol-francia-orosz összefogás
London, március 24. A sajtó továbbra is
kihangsúlyozza annak szükségességét, hogy
Nagy-Britannia minél sürgősebben körvonal-
ozza álláspontját. A lapok megállapítják,
hogy Angliának a négyhatalmi nyilatkozat
megszerkesztésével kapcsolatos felhívására
Franciaország meglepő készséggel válaszolt.
Oroszország azt a feltételt kötötte ki, hogy
a másik három hatalom tartsa be a vállal-
landó kötelezettségeket. Lengyelország még
nem adott végleges választ.
A Daily Express szerint az angol kormány
hármas egyezményt fog kötni, amelyhez a
többi hatalmak később csatlakozhatnak.
Anglia véleménye szerint közbe kell lépni és
erőt kell szembeállítani, bárholon is fenye-
getné veszély az államok biztonságát. Való-
színű, hogy az egyezményt aláíró hatalmak
vezérekai sürgősen ki fogják dolgozni a kö-
zös akció tervének részleteit, esetleges táma-
dás esetére.
A Daily Herald kéri, hogy újabb késede-

VILAG TUKRÉ

A „QSO“ betűk birodalmában

A tudomány a rövidhullámok különle-
ges terjedési viszonyainak felderítését rö-
vidhullámú rádióamatőröknek köszönheti.
Amerikai rádióbarátok voltak azok, akik
első ízben értek el jelentős sikereket rö-
vidhullámokon és meglepően nagy távolsá-
gokat hidaltak át csekély energiákkal.
Ma már több mint 80.000 hivatalos enge-
déllyel rendelkező rövidhullámú adó-rádió-
amatőr működik szerte a világon. E tekin-
télyes szám hallatára joggal kérdezheti az,
aki még közelebbről nem ismeri a rö-
vidhullámú amatőrizmust? Miféle újabb sport,
szenvedély mozgat meg ily nagy tömege-
ket? Hivatalos részről és szakemberektől
is gyakran hallja az ember: „csak rövid-
hullámú sport“, „amatőrpepecselés“, stb.
E kijelentések egyek még lekiicsinylő
kézlegintéssel kísérik. Természetesen ez
is álláspont. Ott, ahol tervszerűtlenül, min-
den technikai tudás nélkül valóban „pepe-
cselnek“ a rövidhullámú rádiókészülékekkel
— helyenvaló a megállapítás. Szerencsére
azonban már nagyon kevés helyen van így.
A rövidhullámú amatőrizmus az utóbbi
években nemcsak megerősödött, de hogy
igy fejesszük ki magunkat, meg is „komo-
lyodott“. Amerikában fölismerték azokat
a korlátlan lehetőségeket, melyek elérhetőek
a rádiózásnak ezzel az igen kellemes for-
májával.
Először is mielőtt átlépnénk a rövidhul-
lámú óriás birodalom küszöbét, két kér-
désre kell választ kapni: miért és hogyan?
Azért lett népszerű a rövidhullámú rá-
diózás, mert alig százbajjövől erővel nem-
csak hogy óriási távolságokat lehet áthí-
dalni, de olyan rádióhullámokat állítanak
elő, melyek éppen erősségüknek fogva kö-
rülrölelik a földet és bárhol, egészen kis
teljesítményű készülékkel is élvezhetőek az
adások. A második kérdés: Hogyan érint-
keznek a világ különböző részein lakó, száz
és százféle nyelven beszélő rövidhullámú
amatőrök egymással?
Egy külön nyelven. Ez a közös nyelv kü-
lönben a legnagyobb érdekessége talán az
egész szórakozásnak. Bármely ország fia
legyen is az amatőr, bármilyen népfajhoz
tartozzon is, a vele való beszélgetés a leg-
nagyobb könnyűséggel és akadálytalanul
mehet végbe. A román és az afrikai rövid-
hullámú rádióamatőr úgy megértik egy-
másat, mint két édes testvér, mintha nem
is volna közöttük nyelv-, sőt szinklónbség.
Legelőször is kedvesen üdvözik egy-
mást: „jó reggelt öreg pajtás!“ „üdvöz-
löm kedves miss!“ és így tovább. Minden
kéres „kérem sziveskedjen“ -nel kezdődik,
a bucsúszókor pedig a jókívánságok egyész
seregével halmozzák el egymást a „ham“-
ok (szószertint ugyan füstöltombot jelent
ez a mókás kifejezés, a rövidhullámú rá-
diózás világában azonban így nevezik nem
kis humorral egymást az amatőrök).
Az amatőrök közös, nemzetközi nyelve,
az ugynevezett „Q“ kódexben van lefektet-
ve. A rövidítéseket — melyek nemzetközi
jellegűek — az angol nyelvből vették és
„Q“ betűvel kezdődnek. Ezért nevezték el
„Q“ kódexnek a hivatalos rövidhullámú
amatőr abc-t. Felsorolunk néhány „Q“ kó-
dex jelet: „QRA“ — Mi az ön címe?;
„QRT“ — Szüntesse be az adást; —
„QSO“ Összeköttetésben vagyok, vagy ál-
talanban „QSO“-nak nevezik a rövidhullá-
mu összeköttetést, az éterbeszélgetést is.
Nagyon egyszerű és könnyű beszédforma
ez. Kis morzebillentyűvel kopogtatják le a
jeleket, melyek rövidségük miatt — kü-
lön-

MARCIUS 24.

ek

András igazság-
tárcánélküli mi-
Kálmán és Imréd
Délután a felső-
ott ülést. Mindkét
tikai kérdéseket

az angol
iben

brun köztársasági
meglátogatta az
t, amely ünnepe-
köztársaság fejét.
sarnokában készi-
ást. Ebből az al-
ási márványcsar-
felállított kályhák-
12 tonna szemet
sarnokban ugyan
égett tűz.
ban a lordkancel-
majd Lebrun el-
tminster apátság
ahol megkoszo-
na sírját. Ezt kö-
rba hajtottak az
sára.
brun köztársasági
ban résztvettek az
rendezett disz-

a román
elés ki-

ülügyminisztérium-
felszerelési meg-
tanulni leszállták.
n át Romániába.
gi egyezményt.
Wohltat gazdasági
szorosabb gazda-
s árucserre eddig
Lengyelország Romá-
ság, az ipar és az
a fentiekhez szük-

és Németország
sági érdekeinek ki-
s mindig különleg-
német behozatal
ése és a belső ro-
mánra.

az összes többi or-
kapcsolatok fej-
meg fogjuk vizs-
hogy más hasonló
k. A jelenlegi ro-
két ország béke-
közösét jelenti és
hozzájárulnak a
sához.

K FUGGETLEN.
ojálisan és töretlen
zen ahogyan minde-
zen voltunk arra
inkat és államun-
Ugy hisszük, hog-
eli és távoli barát
szolgáljuk, egyul
eszmének is szol-

agy premierje

9.20.

észül

apánál kapcsolato
p hozzáteszi még
rikus japán dema-
h, hogy körvonalaz
emben készült ujab
ny.

PRIMAT

és a gyakorlatban — szinte órák alatt elsajátíthatók. Ezt, hogy józoggal, a rövid hullámú rádióamatőrök csak így mondja, illetve így üzeni morzenyelven „gm“ (good morning rövidítése). Viszontlára „cul“; ajánlom magamat „gb“ jelölések szolgál-

Természetesen, ha két amatőr megéri egymást másképpen is, akkor a közösen beszélt nyelven érintkeznek. Az élőbeszéd-vel való adás már nem morzebillentyűvel, hanem mikrofon segítségével történik. Természetesen a kis rövidhullámú adó mikrofonjába nemcsak belebeszélni lehet, hanem az ördögös kis szerkezet előtt hegedülhet, zongorázhat, énekelhet az amatőr, sőt még kedvence gramofonlemezét is „közvetít-heti“.

Korlátozás nélkül egyetlen állam sem engedélyezi a rövidhullámú áramok létesítését. Még a szabadságok hazájában Amerikában sem vált be az „étherszabadság“. Olyan hullámhossz bonyodalom származott a próbálkozásból, hogy hamarosan rendszert változtattak és megszervezték a rövidhullámú rendőrséget, melynek figyelő a „rövidhullámú közlekedési rendőrök“ irányítják és büntetik meg a nem engedelmességet amatőröket.

Megalakult már éveket ezelőtt a rövidhullámú amatőrök egyesülete Amerikában és ezenkívül igen sok országban is. Az egyesületekben céltudatos vezetés, rendszeres irányítás mellett nemcsak technikai tudásban gyarapodott, de nagy gyakorlati tapasztalatokra is szert tett az amatőr.

A Zsidó Távirati Iroda jelenti:

A Palesztina-konferencia

Az arabok is elvetették az angol kormány javaslatait

Pénteken délután zajlott le a londoni Palesztina-konferencia tulajdonképpen záróülése, amelynek keretében Jemal effendi Husszeini, a palesztinai arab delegáció vezetője, közölte a kormánnyal, hogy a palesztinai arabok elvetik a kormány javaslatait és részletesen megindokolta ezt az állásfoglalást.

Miután a zsidó delegáció már előzőleg elvetette a kormány javaslatait, az arab bejelentéssel a konferencia eredménytelenül véget ért.

Husszeini főleg azzal indokolta meg a pénteki záróülésen a kormány javaslatainak elvetését, hogy az angol terv szerint önálló palesztinai állam nem jöhet létre a zsidók közreműködése nélkül, ez a közreműködés azonban — mondotta — problematikus. Kérte továbbá az angol javaslatban előirányzott átmeneti időszak előzetes megállapítását, továbbá a zsidó bevándorlás és földvásárlás teljes betiltását.

Hir szerint az arab államok képviselői, akik előzőleg a kormány javaslata mellett voltak, a pénteki ülésen formailag azonosították magukat a palesztinai arab delegátusok magatartásával.

A ZSIDÓ ÉS ARAB DELEGÁCIÓK MEG-INDOKOLJAK AZ ELUTASÍTÓ HATÁROZATOT.

A zsidó és az arab delegáció péntek délután záronyilatkozatot tettek közé, amelyekben összegezik azokat az okokat, amelyek az angol javaslatok elvetésére készítik őket. A zsidó delegáció a következő indokokat sorolja fel:

1. A zsidó bevándorlás arab vétónak volna álavetve.
2. A zsidó lakosság növekedésének gátat vetnének, mielőtt elérék az összlakosság egyharmadát.
3. Területi szempontokból is elhatárolnák a zsidó településeket, miután telepítési rajont állapítanának meg a zsidók számára.
4. Az előirányzott politika „önálló“ palesztinai államhoz vezetett volna, amelyben túlnyomó többséget alkotnák az arabok. Tekintettel arra, hogy a legutóbbi európai események elriasztó módon bizonyították be a papírra vetett garanciák értéktelenségét, ez a rendszer ténylegesen az arabok uralmát jelentené a zsidók fölött.
5. A terv a Balfour-deklaráció és a zsidóság elismert történelmi jogainak elejtésére vezetne.

Az arab delegáció nyilatkozatában többek között a következőket mondja:

„A mi lényeges igényünk arra irányul, hogy az arabok a zsidó kisebbség teljes védelmének biztosítása mellett, valamint Angliával szembeni szerződéses kötelezettségeink keretében, többségi jogokra tegyenek szert. Véleményünk szerint nagyon messze mentünk ebben a tekintetben, tekintettel az angol és a zsidó érdekek megvédésére. Ha ennél is tovább megyünk, ez azt jelentette volna, hogy feladjuk többségi jogainkat. Fel kellett ismernünk, hogy az araboktól azt kívánják, miszerint adják fel minden reményüket egy tényleges független palesztinai államra, világos azonban, hogy ha tovább folytatódik a zsidó bevándorlás, úgy az arabok végső fokon elvesztik többségi pozícióikat a zsidókkal szemben. A konferencia nem mutatta ki világosan, hogy mi tulajdonképpen Angliának az álláspontja. Az sem tűnt ki világosan, hogy mit ért a kormány a zsidókkal szemben fennálló kötelezettségek alatt, továbbá, hogy mi a felfogása a palesztinai zsidó nemzeti otthonról. Mi azt hittük, hogy a mi akaratunk ellenére is tiltakozá-

sunk dacára bevándorolt 400 ezer zsidóval, akik közül tízezrek illegálisan vándoroltak be, továbbá azokkal az engedményekkel, amiket mi a kormánynak ajánlottunk fel, a kormánynak módjában lesz kijelenteni, hogy immár teljesítette kötelezettségeit a cionistákkal szemben. De ebben a reményben is csatlakoztunk.

WEIZMANN LEVELE A KORMÁNYHOZ.

Péntek délután a Jewish Agency exekutívje a következő kommunikét adta ki:

„A Jewish Agency közli, hogy a zsidó de-

A jövő héten közli a kormány „önálló“ Palesztina-politikáját

Miután a zsidó és az arab delegáció egyaránt elvetette a kormánynak azon „végleges“ tervét, amelyet „megegyezés“ alapjául terjesztett a két delegáció elé, — a kormány most a Palesztina-konferencia csődjé nyomán támadt helyzetet tanulmányozza. Előző bejelentése értelmében a kormány rövidesen közölni fogja saját politikáját, amelyet Palesztinában a két fél hozzájárulásától függetlenül fog keresztülvinni. Ennek a politikának a bejelentését a jövő hétre várják londoni körökben. Hogy milyen irányvonalak alapján fogja a kormány ezen politikáját megállapítani és hogy az összefüggésben fog-e állani az eddigi javaslattal, vagy független lesz-e azoktól, — ez nem kis mértékben a világpolitikai eseményektől is függ.

A VAAD LEUMI KIÁLTVÁNYA.

Röviden jelentették, hogy a Vaad Leumi, a palesztinai zsidó nemzeti tanács 24 óráig tiltakozó sztrájkra szólította fel az ország egész zsidóságát. Az ugyanakkor kibocsátott kiáltványban a Vaad Leumi kijelenti, hogy a kormány terve, amely a zsidó nemzeti otthon politikájának felszámolását célozza, még mindig előtérben áll és hogy azok az intézkedések, amelyeket a kormány a zsidó bevándorlás szabályozására szándékszik megtenni, a palesztinai jisivnak állandó kisebbséggé való degradálását és a zsidó nemzeti otthonnak a mufti kezébe való kiszolgáltatását jelenti. A jisiv választ azokra a javaslatoakra a március elseji össz-zsidó konferencia által kiadott manifesztum világosan juttatja kifejezésre. Ez a felelet úgy hangzik, hogy a palesztinai zsidók sohasem fogják alávetni magukat arab uralomnak. A közeljövőben nagy és nehéz politikai harcra kell majd megvívnia a palesztinai jisivnak a zsidó nép és a zsidó haza jövőjéért, amelyet meg kell védenie. Egyesülve, felelősségteljesen és fegyelmetten várja a jisiv a további parancsokat és utasításokat.

A JERUZSALEMI ZSIDÓ VÁROSATYAK MEGKEZDTEK A „NON COOPERATION“-T.

Dr. Daniel Auster jeruzsálemi zsidó alpol-

legációnak a kormány javaslataira adott választát dr. Weizmann Chaim, a Jewish Agency és a Cionista Világszervezet elnöke, a következő levélben hozta az angol delegáció tudomására:

Van szerencsém közölni önökkel, hogy a Jewish Agency delegációja tegnap ülésén az angol és a zsidó delegációk között lefolyt nem hivatalos tárgyalásokról szóló kimerítő beszámoló elhangzása, valamint öfelsége kormánya által március 15-ikén előterjesztett javaslatok megvitatása után a következő határozati javaslatot fogadta el:

A Jewish Agency delegációja, miután megvizsgálta a kormány által március 15-ikén előterjesztett javaslatokat, sajnálattal kénytelen megállapítani, hogy nem áll módjában ezeket a javaslatokat tárgyalási alapul elfogadni és ezért elhatározza, hogy feloszlik.

gármester közölte Keith-Roach kerületi kormányzóval, hogy a városi tanács zsidó tagjai, további intézkedésig, nem vesznek részt a városi közigazgatásban, miután be akarják várni, hogy milyen magatartást határoznak el a zsidó nemzeti intézmények az angol kormány által teremtett helyzet kapcsán. Miután a zsidó tanácsosok távollétében a városi tanács határozatképtelen, a legutóbbi tanácsülést nem is tudták megtartani.

A TIMES A FELOSZTÁSI TERVBEN ÉS SZIRIA ÉS PALESZTINA EGYESÍTÉSÉBEN LÁTJA A MEGOLDÁS KULCSÁT. A londoni Times vezércikkben foglalkozik a palesztinai konferencia eseményeivel és azokkal az indokkal, amelyek a zsidókat a brit javaslatok elvetésére készítették. Az angol lap a következőket írja:

„A zsidók helyzete Közép-Európában a konferencia kezdetekor már elég kedvezőtlen volt. A zsidó delegátusok a cseh-szlovák függetlenség megsemmisítésével sokkal rosszabbnak ítélték meg a helyzetet, mint ami-

Csehország Chamberlain „elszomorító sejtelmei“ a cseh zsidók sorsáról

Mint ismeretes, Newille Chamberlain miniszterelnöknek hetven éves születésnapja alkalmából Birminghamban diszvacsorát rendezett a városi tanács, amelyen megjelent a miniszterelnök is és nagy beszédet tartott. A híres birminghami beszédből a Zs. T. I. újabb részleteket közöl. A cseh-szlovákiai zsidók sorsáról a miniszterelnök a következőket mondotta:

A PRÁGAI ZSIDÓK TRAGÉDIAJA.

Prágából érkező jelentések szerint a városban

kor a delegáció megkezdte munkáját. Teljesen érthető, hogy a zsidó bevándorlás korlátozása ellen léptek fel. Nyugtalanul és nagy elkeseredéssel gondolnak arra a lehetőségre, hogy egy túlyonóan arab államba kebelezzék be őket.

Am bármik is legyenek a zsidók és arabok érvei, annyi bizonyos, hogy az angol kísérlet csődöt mondott. A két fél között nem lehetett megteremteni az egyezséget. A probléma, amellyel Macdonald szemben találta magát, már kezdettől fogva megoldhatatlannak látszott. Most már a kormányon mulik, hogy az előbbi sikertelenségeket kiparirozozza, amennyiben a jövőben egészséges és sajátos politikát fog gyakorolni Palesztinában. Közben nem szabad elfelejteni a Peel-jelentés szempontjait, ama nagy államférfiú dokumentumot, amely az utóbbi évek egyik történelmi márföldkövének tekinthető. E szó „felosztás“ a Peel-jelentés kiegészítése óta Palesztinában rossz hírbe került, mindazonáltal nyilvánvaló, hogy a palesztinai probléma végleges és egyedül kielégítő megoldása egy szövetségi állam megteremtésében rejlik. Remélhető, hogy az illetékes brit államférfiak mérlegelni fogják Palesztinának a szíriai államokkal való egyesítését egy nagyobb föderációban, ahol a kisebbségek — a keresztény libiaiak és a palesztinai zsidók — sokkal nagyobb fejlődési lehetőségre tarthatnak számot, mint amilyen egy szűk területen elvárható. A háború után Palesztinát és Transzjordániát elválasztották Szíria többi részétől, amit gazdasági szempontok sehoj sem igazolnak. Olyan mérhetetlen károkat okozott ez, amit jóvá kell tenni angol-francia együttműködéssel. Erre éppoly szükség van a Levantében, mint az európai kontinensen.

HAVONTA 10 EZER FONTOT ADNAK A PALESZTINAI ZSIDÓK A KOFER HAJISUVRA.

Israel Rokach telavivi főpolgármester közölte a sajtóval, hogy egyéni megadóztatás útján, továbbá fogyasztási cikkek, utazási jegyek és mozi- és színházjegyek után havonta tízezer font folyik be a Kofer Hajisuvra, a palesztinai zsidóság nemzetvédelmi alapjára. Rokach polgármester bejelentette, hogy a következő félvében 200 ezer fontot fognak összegyűjteni a védelmi alapra. Bejelentette továbbá azt is, hogy Pinchas Rutenberg közvetítésével tárgyalások folytak Londonban a jisiv képviselői és Jabotinszki között, a revizionistáknak a Kofer Hajisuvva való részvétele ügyében.

leirhatatlan pánik és kétségbeesés uralkodik a zsidók között. Az öngyilkosságok napról napra fokozódnak. Aki kint járt a zsidó temetőben, megdöbbenve látta a szokatlanul sok halottas kocsit és gyászmenetet. Prágának egyik nagy bérházáról pénteken, március 17-ikén, egymás után négy zsidó ugrott a mélységbe. Igen sokan külföldre akarnak utazni, de a Gestapo engedélye nélkül a kiutazást nem engedélyezik. A határokon az ellenőrzés rendkívül szigorú és köztudomású, hogy a Gestapo a kiutazási kérvényeket kedvezőtlenül véleményezi. Kétszáz zsidó, aki San Domingoba akart kiutazni, kénytelen volt a kiutazás terminusát elhalasztani. A zsidóknak a gazdasági életből való kiközösítése óriási gyorsasággal megy végbe. A „Prager Tageblatt“, amely önként „gleichschaltotta“ magát, jelenti, hogy a cseh-szlovák filmparban „a tisztítási akció“ nem remélhető gyorsasággal folyik. Az összes zsidó igazgatók, rendezők, fényképészek, színészek, stb. már „visszaléptek“.

Fordítás bármely nyelven, másolás Dr. Mandel Fordító Irodában Str. Memorandului 24.

Megérkeztek a tavaszi udjongságok

Nagy választék: férfilelölő és öltöny SZÖVETEKBEK, nőkabát ES KOSZTUM KELMEKBEK

GRUNFELD HENRIKÉL Timisoara IV., (Josefin) Rulv. Berthelot 16

Postävärte Mercantii

A ga Re

Mit U

Bucuresti, ban jelentett ország között egyezés jött sában ismert is, amelyet az lentés alapján lünk. Gafencu ményel kap mutatót arra tótt német-roz megkötése óta kedelmi kape váltak. A nér se és a román séglelei term kal ezt a fejl külügyminisz hogy a most zető tárgyalás Az előzetes mult év deos Hangsúlyozta hogy az egyes tó volt és hog adott körülmé Mint arra m második kiadás egyezménynek valamint belpo angol alsóház lő kérdésére vá belügyminiszter Németország és ások előrehala

Az egyezmény ként a követke

Egyezmény a met birodalom tok szabályozás

A román kirá dalomnak az a ország érdekéb kapcsolataikat, ben vannak, va ren nagystíli és döst teremtsene valamint békés szerződés megk ból meghatalma sége, Románia külügyminiszter gazdasági minis karja, Wilhelm minisztert és dz igazgatót a nér képviselőit, aki megvizsgálása e következőkben

1. A szerződő és céljából a dasági kapcsolé szítésekben tö vet készítenek e esönös árucsere za elő. A tervg lembe fogja ver ségleit, másré ledési lehetőség tei és Románi gazdasági kape A tervgazdas terjedni:

a) A román lesztésére és i szerződő fél il nak kiserelés termékek műve az eddig művel

A gazdasági egyezmény Románia és Németország kölcsönös békeakarátát is kihangsúlyozza

Mit tartalmaz az egyezmény hiteles szövege

Bucuresti, március 24. Tegnap számunkban jelentettük, hogy Románia és Németország között nagyszabású gazdasági meg egyezés jött létre. Lapunk második kiadásában ismertettük az egyezmény szövegét is, amelyet az alábbiakban, a hivatalos jelentés alapján teljes terjedelmében közlünk. Gafencu külügyminiszter az egyezményvel kapcsolatos nyilatkozatában rámutatott arra, hogy az 1935-ben megkötött német-román kereskedelmi egyezmény megkötése óta a két állam közötti kereskedelmi kapcsolatok egyre intenzívebbé váltak. A német ipar hatalmas fellendülése és a román gazdasági élet növekvő szükségletei természetesen hozták magukkal ezt a fejlődést — mondotta Gafencu külügyminiszter, majd rámutatott arra, hogy a most megkötött egyezményt bevezető tárgyalások február 22-én kezdődtek. Az előzetes megbeszélések még az elmúlt év decemberére huzódnak vissza.

Hangsúlyozta Gafencu külügyminiszter, hogy az egyezmény megkötése előrelátható volt és hogy az nincs összefüggésben az adott körülményekkel.

Mint arra már alkalmunk volt lapunk második kiadásában rámutatni, a létrejött egyezménynek messzemenő világpolitikai valamint belpolitikai jelentősége van. Az angol alsóház szerdai ülésén egy képviselő kérdésre válaszolva, Sir Samuel Hoare belügyminiszter már bejelentette, hogy a Németország és Románia közötti tárgyalások előrehaladt stádiumban vannak...

Az egyezmény hiteles szövege

Az egyezmény szó szerinti szövege egyébként a következőképpen hangzik:

I.

Egyezmény a román királyság és a német birodalom közötti gazdasági kapcsolatok szabályozására.

A román királyságnak és a német birodalomnak az a szándékuk, hogy mindkét ország érdekében elmélyítsék gazdasági kapcsolataikat, amelyek állandó fejlődésben vannak, valamint, hogy gazdasági téren nagyszabású és programszerű együttműködést teremtsenek. Ezekre való tekintettel, valamint békés szándékaik követésében szerződés megkötését határozták el. E célból meghatalmazottként kinevezték: Ófel-sége, Románia királya Grigore Gafencu külügyminisztert és Ioan Bujoiu nemzetgazdasági minisztert. A birodalom kancellárja, Wilhelm Fabritius meghatalmazott minisztert és dr. Helmut Wohltat miniszteri igazgatót a német négy éves tervgazdaság képviselőit, akik teljes hatalmuk megbízásuk megvizsgálása és rendben találása után a következőkben egyeztek meg:

1. A szerződő felek közötti együttműködés céljából a jelenlegi német-román gazdasági kapcsolatokat szabályzatának kiegészítéseként több évre szóló gazdasági tervek készítenek el, amely alapelveként a kölcsönös árucserre kiegyensúlyozását irányozza elő. A tervgazdaság egyrésztől figyelembe fogja venni a német behozatal szükségleteit, másrésztől a román termelés fejlődési lehetőségeit a román piac szükségletei és Romániának más országokkal való gazdasági kapcsolatainak szükségességét.

A tervgazdaság különösképpen ki fogja terjedni:

a) A román mezőgazdasági termelés fejlesztésére és iránítására. E célból a két szerződő fél illetékes szervei tapasztalatainak kicserélése után új mezőgazdasági termékek művelését kezdik meg, valamint az eddig művelték intenzívebbé tételét, különösképpen a takarmány, az olaj és textil növényeket.

b) A meglévő mezőgazdasági ipar fejlesztésére új mezőgazdasági iparágak létesítésére és feldolgozó berendezésekre.

2. A román erdő- és fagazdaság fejlesztésére erdőkitermelés és erdőipar létesítésére, amennyiben ez szükségesnek mutatkozik.

3. Gépek és berendezések szállítására a román bányáipar számára.

b) Román-német vegyes társaságok alapítására, amelyek feltárják és értékesítik a dobuzsaj kalko-piritet, a bánáti krom-ásványokat, a Dormavatra-Oresteni vidéki mangánásványokat. Hasonlóképpen megvizsgálják és értékesítik a bauxit-területeket, esetleg alumíniumipart létesítenek.

4. Vegyes román társaság alakul, amely a petróleum kiaknázásával, az ásványolaj furási és feldolgozási program végrehajtásában dolgozik.

5. Ipari téren együttműködést teremtenek meg.

6. Szabad övezeteket létesítenek, amelyek ipari és kereskedelmi vállalatokat létesítenek és ezen övezetekben rakományokat, valamint átrakási berendezéseket a német hajózás számára.

7. Kiterjed a tervgazdaság hadianyag és hadfelszerelés szállítására a román hadsereg, tengerészet, aviatika és hadipar részére.

8. A közlekedési utak, szállítási eszközök, utálózatok és víziutak fejlesztésére.

9. Közhasznú berendezések építésére.

10. Román és német bankok közötti együttműködésre mindkét ország érdek-

Anyuka nevel...

és az egy öröm nézni, mikor Anyuka nevel. Akkor látni lehet két fénylő fehér fogsort. Onnél nem? Használjon Ön is máttól NIVEA-fogpasztát és már holnap ámulni fog az eredményen. NIVEA-fogpaszta felüdit és alaposan tisztít.

NIVEA FOGPASZTA

legjobb 2x naponta.

Habzó és nem habzó.

ben, különösképpen különböző ügyletek finanszírozásával kapcsolatosan.

II.

Ezen szerződés végrehajtásával az 1935 március 23-iki német-román kereskedelmi és hajózási szerződésben megállapított bizottságok kapnak megbízást.

III.

A két kormány bizottság azonnal közölni fogja egymással ezen szerződéssel kapcsolatos szándékait. E bizottságok döntenek a különböző tervek megvalósításáról.

Mindkét kormány megadja a szükséges támogatást a szervezetek és cégek létesítéséhez, amelyek az I. szakaszban előirt tervek előkészítésével és végrehajtásával fognak foglalkozni és meg fogják könnyíteni a kormánybizottságok által jóváhagyott tervek keresztülvitelét, megadva a törvény által szükséges engedélyeket.

IV.

Az ezen szerződés végrehajtásával kapcsolatosan eszközöndő kifizetések a román-német fizetési egyezmény általános rendelkezéseinek megfelelően történnek. A kormánybizottságok megállapíthatják, hogy az I. szakasz 7-9. pontjaiban előirt szállítások

ellenértékének egy bizonyos százaléka tőkebefektetésként és az I. szakaszban előirt tervek finanszírozására használható fel.

V.

Jelen szerződés ratifikálni fog és egy hónappal a ratifikálás egyezménye kicserélése után lép életbe, ami Berlinben fog minél hamarabb megtörténni. A szerződő felek ideiglenesen már az aláírástól kezdve alkalmazni fogják.

Az egyezmény 1944. március 31-ig marad érvényben. Egy évvel ezen időpont előtt felmondható. Amennyiben ez nem történne meg, úgy bizonytalan időre meghosszabbítatik. Ebben az esetben is bármikor felmondható, az egy éves felmondási idő respektálásával, minden naptári negyedév végén.

Aláíratott Bucurestiben román és német nyelven, mindkettő kétkét példányban, 1939 március 23-án.

A román királyság nevében:

Grigore Gafencu
külügyminiszter

Ioan Bujoiu
nemzetgazdasági
miniszter

A német birodalom nevében:

Wilhelm Fabritius
meghatalmazott
miniszter

dr. Helmut Wohltat
minisztériumi igazgató,
a „Vierjahresplan“ meg-
bizottja.

Megnyugodott az ország gazdasági élete

A kereskedelmi és bankpiac tevékenysége ismét normalizálódott. Zavartalanul működnek az iskolák

BUKURESTI, március 24. Hivatatosan jelentik: A pénzügyi és kereskedelmi piacon tegnap délután mely változás következett be. Az előző nap észlelt idegesség elmúlt. Az üzletek forgalma visszatért rendes medrébe és a gazdasági élet sokkal nyugodtabb volt. A tőzsdén jelentős emelkedések történtek, különösen egyes értékeknel.

A bankoknál is nyugodtabb volt a helyzet. A jegybank közleménye folytán, melyben bejelentette, hogy támogatja a bankokat a betétek teljes visszatérítésére, a közönség megnyugodott. A gabonaművekben a piac nyugodtabb volt. Számos kiviteli rendelés történt Németország, Olaszország és Belgium felé. A szabad forgalomban a devizák ára csökkent.

Sulyos szankciók az élelmiszer-uzsorások ellen

Bucuresti, március 24. Mint azt tegnap számunkban már jelentettük, a kormány és a helyi hatóságok szigorú intézkedések foganatosítását határozták el mindazokkal szemben, akik egyrészt az élelmiszerárak terén uszortat üznek, másrészt a pénzügyi piacot nyugtalanítják, indokolatlan magatartásukkal. Az uszortatörvény rendelkezéseit alkalmazva, három hónaptól kilenc hónapig terjedő elzárással sújtják azokat, akik nem hajlandók élelmiszert kiszolgáltatni, vagy pedig azokat a normálisan magasabb áron hozzák forgalomba. Az ilyen kereskedők iz-

leteit a törvény értelmében bezárják.

A Nemzeti Bank intézkedése

Mint a kormány hivatalos lapja közli, az utóbbi napokban a nemzetközi események hatása alatt a piacon a közönség hangsúlyozott idegessége volt észlelhető.

Ezen idegesség következtében betétkivételek történtek a bankoknál és hitelintézeteknél.

A fővárosi és vidéki bankok szilárdságának és likviditásának eredményeképpen valamilyen könnyen eleget tudtak tenni a kivételi kéréseknek, úgy ahogyan ez az elmúlt

év szeptemberében is történt, midőn hasonló események mentek végbe.

Hogy a betétes közönség kéréseinek továbbra is eleget tudjanak tenni, a román Nemzeti Bank megtette a szükséges intézkedéseket az iránt, hogy az összes szükséges hiteleket a bankok rendelkezésére bocsátják, bármilyen nagy összegekre is lenne szükség.

A román Nemzeti Bank birtokában lévő arany fedezet helyzete elég erős ahhoz, hogy lehetővé tegye a Nemzeti Bank számára ezt a bankok és hitelintézetek támogatására szolgáló akciót, minden nehézség és valutánk minden megcsorbitása nélkül.

A Banca Nationala ezen intézkedéseit folytatja azok, akiknek betéteik vannak bankoknál, vagy más intézményeknél, bizonyosok lehetnek abban, hogy semmilyen körülmények között semmilyen veszteséget nem fognak szenvedni.

Van elegendő cukor

Bucuresti, március 24. A kormány ismételtén a fogyasztó közönség tudomására hozza, hogy a cukorgyárak teljesen elegendő árukészlet fölött rendelkeznek a fogyasztás kielégítésére. A kereskedők kérésait az egész ország területén még akkor is, ha a rendelések túlzottan nagy mennyiségre vonatkoznak, kielégítik és ki fogják a jövőben is előgíteni minden fenntartás nélkül. A közönségnek tehát semmi oka sincs arra, hogy nyugtalanodjék a cukorellátás miatt.

Zavartalanul működnek az iskolák

Bucuresti, március 24. Petre Andrei közoktatásiügyi miniszter fogadta a sajtó képviselőit és közölte velük, hogy a kormány megtett minden intézkedést az iskolák normális működése érdekében. Azokban az iskolákban, ahol a tanárok egy részét behívták, azonos, vagy rokonszakos kollégáik fogják a távollétiüket helyettesíteni. Az elemi iskolákban a tanítók helyettesítése a benemhivottak, részben pedig a lelkesek és nyugdíjas tanítók útján történik.

A katonai gyakorlatokra behívott diákok távollétét a behívás ténye jogosan igazolja, tehát ezt nem fogják hiányzásnak betudni.

Az iskolák husvétj vakációja egyébként a rendes időben, azaz március 2-án kezdődik.

Fondat: 1887.

Alapítót: 1887.

Használjunk

Beck-kávét

BECK fabrica de Cafea VALEA LUI MIHAL.

NTOT ADNAK
A KOFER HA-
elavivi főpolgár-
gy egyéni meg-
yasztási cikkek,
s színházjegyek
fik be a Kofer
óság nemzetvé-
ármester beje-
lévben 200 ezer
a védelmi alap-
s, hogy Pinchas
gyalások foly-
riselői és Jabo-
álnak a Kofer
gyében.

ei"

esés uralkodik
osságok napról
árt a zsidó te-
a szokatlanul
menet. Prágá-
pénteken, már-
gy zsidó ugrott
földre akarnak
e nélkül a ki-
határokon az
s köztudomásu.
Kérvényeket
készség zsidó,
utazni, kényte-
elhalasztani.
ből való kikö-
megy végbe. A
ként „gleich-
gy a csehszlo-
akció" nem rez-
összes zsidó
épészek, színé-

ven, másolás
Str. Memoran-

HIREK

— Lapunk legközelebbi száma — a nyomdai munkások kollektív szerződése által előírt mai munkaszünet miatt — kedden reggel a rendes időben jelenik meg.

— Svédország újabb áldozatokat hoz a nemzetvédelemért. Stockholmból jelentik: A svéd miniszterelnök a kamarában javaslatot nyújtott be Svédország katonai erejének újabb fejlesztésére. Sandler külügyminiszter beszédet mondott, amelyben kifejtette az északi államok együttműködésének szükségességét semlegességük és szabadságuk védelmére. Ez az együttműködés vonatkozik az Alanad szigeteken teendő intézkedésekre is.

— Orvoskongresszus Temesvárott. Temesvárról jelentik: A temesvári orvoskamará elnöke, Suciú Jenő dr a kamarai főtákarával, Todan I. dr kerületi orvossal egyetemben megette az előkészületeket egy Temesvárott megtartandó nagyarányú orvosi kongresszus megtartására, amelynek időpontját március 25 és 26-án tűzték ki. A kongresszust ma, szombaton délután hat órakor Suciú Jenő dr kamarai elnök nyitja meg egy előadással. Utána Urechia I. C. dr bécsi egyetemi tanár és Rottmann Sándor dr bécsi egyetemi tanár tartanak előadást. Vasárnap az előadások délelőtt fél tízkor kezdődnek. A következők tartanak előadásokat: Buzoianu I. dr kolozsvári egyetemi tanár, Daniello dr kolozsvári egyetemi magántanár, Naganuțiu dr orvos és Reusz Albert bécsi egyetemi tanár. Délután Simian I. dr bucaresti, Gomolu dr főorvos és Tepose Emil dr kolozsvári egyetemi tanár tartanak előadásokat. Az előadások után a Palaceban a résztvevők között vesznek részt. Az orvoskamarai tagjait felhívják, hogy minél számosabban jelenjenek meg az érdekes és nagyjelentőségű előadásorozaton.

— Kibővítik az amerikai hajóműveket. Washingtonból jelentik: Az Egyesült Államok kormánya minden intézkedést megtehet az állami hajóművek olymórván kiépítésére, hogy azokon 45.000 tonnás csatahajókat lehessen építeni.

— Meggyilkoltak és kiraboltak egy lippai öregasszonyt. Lippáról jelentik: Beé Katalin 59 éves lippai özvegyasszony magánosan élt házában. Ugy tudták, hogy vagyonos és nagyobb összegű pénzt tartogat lakásában. Ezt a körülményt használták ki azután eddig még ismeretlen banditák, akik az elmúlt éjszaka behatoltak az özvegyasszony lakásába. Az álmából felriadt asszonyt megfutamadták és egyetlen kézzurással megölték. A szurás Beé Katalin nyakát érte és nyomban halált okozott. Az özvegy halála után átkutatták az egész lakást, majd elmenekültek. A rablójelkésséget Beé Katalin leánya fedezte fel, aki tegnap reggel akarta megátogatni. A rablójelkésséget értesítette a lippai rendőrséget, amely megindította a nyomozást. Eddig még nem sikerült megállapítani, hogy a gyilkosok mennyi pénzt, vagy milyen értéktárgyakat vittek el.

— Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epékajtó a Dr. Földes-féle Solvo pirula. Székrekedés, bélrengés, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és belfájalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lej. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogáriában kapható.

— Koncentrációs tábor Prága mellett. A Times prágai tudósítója szerint a Gestapo folytatja a politikai ellenfelek tömeges letartóztatását, elsősorban a zsidók között. A Prágától husz kilométernyire fekvő Milovicében koncentrációs tábort rendeztek be, ahová beszállították már az első foglyokat. Ezek között van a prágai HICEM vezetője, Mária Schmolka asszony, aki egyébként irányítója volt a prágai menekültügyi bizottságnak. Emiatt az egész menekültügyi fennakadást szenved. Együttal lezárták a Palestina-Hivatal helyiségeit is. A Times további jelentése szerint a német nemzeti szocialisták és a Hlinka-gárda Bratislavában és Szlovákia más városában kíméletlen zsidóellenes akciókat kezdett. Az összes zsidókézen lévő teher- és személyautókat elkobozták, zsidó lakásokat kutatnak át és kifosztják azokat. A jómódu zsidók háza előtt őrségeket állítanak fel, nehogy a lakók bármilyen értékes tárgyat is eltávoztassanak a lakásokból, mielőtt azokat a Hlinka-gárda tagjai át nem kutatják. A zsidók ezrei menekülnek pénzeik és vagyonuk hátrahagyásával a magyar határ felé. A londoni lapok jelentése szerint Kárpátalján zsidó üzleteket fosztogattak. Számos zsidót kiűztek lakásából és több halálos áldozata is van a kiűldözésnek. A hírek ellenőrzésére egyelőre nincs mód.

GALLIA

A TAVASZI SZEZON NAGY UJDONSÁGÁBÓL, A NOVOLÉNE SZÖVETEK-BŐL TÖKÉLETES VÁLASZTÉKOT HOZ FORGALOMBA SZENZÁCIÓS ÁRAK 155 LEI-től — 295 LEI-ig

CLUJ, STR. GENERAL NICULCEA No. 2
FIÓKOK AZ ORSZÁG ÖSSZES JELENTŐSEBB VÁROSAIBAN

— Eljárás indult több szatmári lakos ellen rémhírterjesztés miatt. Szatmárról jelentik: A rendőrség állambiztonsági osztálya több szatmári lakos ellen eljárást indított tendenciózus rémhírterjesztések miatt. Dr Cighi Ioan szigurancafőnök folytatta le ebben az ügyben a nyomozást, amelynek befejeztével elrendelte Zahari Sándor, Suhaj Dávid, Kádás István, Fleckenstein Erzsébet szatmári lakosok őrizetbe vételét. Rajtuk kívül eljárás indult Puskás Ferenc felsőbányai nyugdíjas ellen, akit szintén őrizetbe vettek és bekísértek a szatmári rendőrségre. Az őrizetbe vett egyéneket kihallgatásuk után átszállították a kolozsvári hadbírószákhoz. A rendőrség ismételt felszólítja a város lakosságát, hogy mindenki tartózkodjék az újhírek terjesztésétől, mert a rémhírterjesztőkre igen szigorú büntetés vár.

Csuzt, közzévetni és minden hűléstől eredő fájdalmat azonnal megszüntet a valódi Diana sóborszesszel való bedörzsölés.

— A német munkafront vezetője — Rómába utazott. Dr Ley, a német munkafront vezetője a Führer megbízásából Olaszországba utazott, hogy ott résztvegyen a fasizta párt husz éves fennállása alkalmából rendezett ünnepségeken.

— Mikor indul egy millió telepes Abessziniába? Rómából jelentik: A Le Colonie nevű olasz hírszolgálati iroda arra a kérdésre válaszol, hogy Olaszország mikor kezd meg Abessziniába tervezett betelepítését. A hírszolgálati iroda közli, hogy a telepítési akció tervei szerint egymillió olaszt fognak az impériumba kiküldeni abban a pillanatban, amikor a tájékozódó eljárás legalább is alapvetően megállapításokra jut. Elsősorban is azt kell megállapítani, hogy milyen a helyzete és kiterjedése azoknak az abessziniai területeknek, amelyek alkalmasak arra, hogy oda fehér ember telepedjék. Ezidő szerint azon tekintetben folynak a kutatások, hogy hol van Abessziniában megfelelő klíma, víz és melyek azok a területek, amelyeknek gazdasági megművelése eredménnyel kecsegtet. Az iroda jelentése szerint nincs már messze az az időpont, amikor az olasz telepesek utnak indulhatnak, hogy a kijelölt és részben előkészített falvaikat benépesíthessék. Egyébként Addisz-Abeában „faj-higiéniai” okokból a szines és fehér lakosságot teljesen elkülönítették. Addisz-Abea külvárosai részére különleges autóbusszjáratot létesítettek, amelyet kizárólag benszüllöttek használhatnak.

— Kolozsvár város vezetősége rendkívül szigorú köztisztasági rendeletet adott ki. Kolozsvár város köztisztasági szabályrendelete előírja, hogy minden háztulajdonos köteles a telke előtti gyalogjárót naponként a kora reggeli órákban letakarítani. Minthogy ennek a rendelkezésnek az utóbbi időben sokan nem tettek eleget, a város vezetősége a napokban rendkívül szigorú felhívást adott ki, amelyben a köztisztasági szabályrendelet előírásaira hivatkozva, felhívja a háztulajdonosokat, hogy a telkük előtti gyalogjárót rendszeresen takarítsák. A város vezetősége szigorú megtorló rendelkezéseket helyez kilátásba azokkal szemben, akik a rendelkezésnek nem tesznek eleget. A rendelet betartását a rendőrség közegei, valamint a város köztisztasági ügyosztályának vezetői ellenőrzik. A kihágásokról jegyzőkönyvet vesznek fel és a járásbírószákhoz teszik át, amely a fennálló rendelkezések értelmében szigorú bírságokat róhat ki a vétkekre.

— Nagy István hagyatéki kiállítása vasárnap délelőtt nyílik meg a helytartóság üvegtermében. A pár év előtt elhunyt zeniális erdélyi festőművész hagyatéki kiállítását vasárnap délelőtt nyitják meg a helytartóság székházának üvegtermében. Rendkívül művészi esemény lesz ez a gyűjteményes kiállítás, amelynek válogatott anyaga teljes nagyságában dokumentálja a nagy művész különálló helyét a művészettörténetben. A kiállítás rendezője ezúton hívja meg a művészet iránt érdeklődő közönséget.

— Jugoszláviában a nagy havazás miatt sok helyen megakadt a közlekedés. Belgrádból jelentik: A hirtelen télésre fordult időjárás következtében Jugoszláviában rendkívül erős havazás indult meg. Néhol a hó magassága elérte a másfél métert. Ez sok helyen megakadályozza a közlekedést. A dühöngő szél sok helyen hótorlaszokat emelt, így két személyautót is betemetett. Egyes vidékeken szünetel a vasúti forgalom. A dalmát partvidéken olyan erős szél keletkezett, amelyre száz év óta nem volt példa.

— Schuschnigg volt kancellár súlyosan megbetegedett. Londonból jelentik: A Daily Telegraph bécsi jelentése szerint Schuschnigg volt osztrák kancellár influenzában súlyosan megbetegedett. A katonai hatóságok erre való tekintettel hozzájárultak ahhoz, hogy Schuschniggot megfelelő ápolás végett szanatóriumba szállítsák. A volt kancellár felesége felkereste Búrcel birodalmi helytartót és arra kérte, hogy rendelje el férjének szabadlábrahelyezését. Ez azonban egyelőre nem következett be.

Modern Ortopédia
Orvosi rendelésre is
Kohn István Oradea, Parcul Traian 1. Női és férfi divatcipők. Gipszlenyomat vétel.

— Kisebb földrengés Szatmáron. Szatmárról jelentik: Ma reggel 8 óra előtt különös jelenséget észleltek Szatmáron. Néhány apróbb földlökés volt észlelhető, amely azonban következmények nélkül múlt el. Egyébként a földrengés, értesülésünk szerint, nem okozott anyagi kárt Szatmáron.

— Merénylétet követek el Csang-Kai-Sek marsall volt szárnysegéde ellen. Sanghaiból jelentik: Japán forrásból származó hírek szerint négy kínai merénylétet követett el Wangi-Csung-Csei, Csang-Kai-Sek marsall volt szárnysegéde ellen. Wang-Csung-Csei mint ismeretes, elpártolt Csang-Kai-Sektől és a japánokhoz ment át. A merénylők golyója nem talált, míg Wang-Csung-Csei egyik hívét, annak feleségét a golyók súlyosan megsebesítették.

— Egyiptomban ellopták a még megmaradt abessziniai koronaékszereket. Kairóból jelentik: Wolet „herceg”, a volt abesszini trónörökösnek jeruzsálemi látogatásáról Egyiptomba visszaérkezve, Abhasiában lévő házában hűt helyét találta a megmaradt abessziniai koronaékszereknek, amelyeknek őrzését rábízták. Az eltűnt kincsek között a legértékesebb volt a császárné gyémántokkal kirakott aranykoronája és Sába királynőjének aranyérme, a királynő domborművé arcképevel. A herceg azonnal közölte az esetet a kairói kormányzósággal, mely az eltűnt kincsek leírását megküldte az összes egyiptomi ékszerészeknek, bankoknak és zálogházaknak.

A mese nem mindig hazugság

Sok minden, ami egykor meseszerűnek tűnt, közben valóra vált. Az ember megtanult repülni, a legkisebb élőlényeket milliószorosan ngyításban nézni és most már meg van a fiatalág kutja is, egy szer, mely fiatalít és szépít: Milkuderm-Hautsahne és Milkuderm-Milchfettcrème, a kozmetikai tudomány utolsó megnyilvánulása. A Milkuderm-készítmények valóra váltják az örök női szépség álmát.

Beiktatták a költségvetésbe az új állami intézményeket

Bucuresti, március 24. Az új kormány-rendszer által teremtett intézmények eddig átmeneti intézkedések alapján működtek. Az új költségvetés végleg biztosítja ezen intézmények helyzetét, amelyek közül legfőbbek a következők: A nemzeti letár minisztériuma, a társadalmi szolgálat, a kisebbségi főkörmánybiztosság és az állam föellenőrzésnek testülete.

Kényszerlakhelyet jelöltek ki Manolescu Strunga számára

Bucuresti, március 24. Hivatalosan közlik: A belügyminisztérium kényszer lakhelyet jelölt ki Manolescu Strunga volt miniszter és I. Sangheorghiu professzor számára, riasztó hírek terjesztése miatt.

— Meghosszabbították a danzigai szenátus mandátumát. Varsóból jelentik: Danzigban a szenátus mandátumát további négy évvel rendeletileg meghosszabbították azzal az indoklással, hogy az új választások sok pénz emésztésének fel. A szenátus 72 tagja közül 70 a nemzeti szocialista párthoz tartozik. Az Egyesült Államok eddigi danzigai főkonzulátusát áthelyezte a lengyel Gdynia kikötőjébe.

— Házasság. Czerjék Ilonka Cluj és Rosenthal Márton Cluj március 26-án a kolozsvári neolog templomban tartják egybekelés ünnepélyüket.

— Eljegyzés. Kornbaum Berta Beclean és Horovitz Jenő Viseul de Sus jegyesek.

— Véget ért az orosz kommunista párt kongresszusa. Moszkvából jelentik: Az orosz kommunista párt kongresszusa tizenegy nap tanácskozások után bezárult. Megválasztották a kommunista párt új vezetőségét is. Jellemző, hogy az új vezetőségbe a régi kipróbált bolsevisták közül mindössze tizenhatan kerültek be.

— Aláírták az új francia-lengyel kereskedelmi szerződést. Párizsból jelentik: Párizsban tegnap írták alá az új francia-lengyel kereskedelmi szerződést, amely a két ország közötti gazdasági kapcsolatok kimélyítését célozza. Ugyancsak Párizsból jelentik, hogy a korábban félbeszakított francia-román gazdasági tárgyalásokat már a legközelebbi napokban újból felveszik.

— Dánia nem Csehszlovákia... Kopenhágából jelentik: Stauning dán miniszterelnök beszédet mondott Kopenhágában, amelyen legelősebben bírálta Fritz Clausen, a német ellenzék vezetője által elmondott beszédet. Kijelentette, hogy Clausen olyan szavakat használt, mintha Dánia ugyanolyan helyzetben volna, mint Csehszlovákia. A történet után vele, mint hazáárulóval egyetlen dán ember sem állhat szóba.

— Idősebb embereknél, kiknek széklete rendellenes és fájdalmas, sokszor már napi 3-4 evőkanál természetes „Ferenc József” keserűvíz is meghozza a megfelelő bélkiürülést és a kielégítő anyagcserét s így jelentősen megkönnyebbülést idéz elő. Kérje meg orvosát.

— Bombamerénylét Haifában. Haifából jelentik: Az európai negyedben tegnap bomba robbant, amely egy arabot megölt, másikat pedig megsebesített. Tulkarem mellett terrorista akciókat követtek el.

— Mellbelötte magát, amikor meghallotta a törvényszék ítéletét. Budapestről jelentik: Dobos Jenő budapesti kereskedőt tizenegy rendbeli csalás vétsége címén a törvényszék nyolc hónapi fogházra ítélte. Ma délelőtt a fellebbviteli tárgyaláson a tábla a büntetést egy évi és nyolc hónapi fogházra emelte fel. Dobos midőn az ítéletet meghallotta, revolvert rántott és mellbelötte magát. Súlyos sérülésével kórházba szállították.

Románia hatalmak

Bucuresti, március 24. Tegnap a szenátor tollából az egyik látott naplójában „A román nemzeti élelmiszer” című írást közölt.

Sokat fognak használni a román nemzeti élelmiszer. Egyesek egész Valeri kortársak, mások makacsak. De ime a körvilágiót romboló tanúi és beszélnek.

Uj birodalmi jogon, mindegyes megmondó nyit brutalitással példát a világtörök. Azok, akik a lerombolásán dolgoztak, két „ahistorik” történelmi gondolatnak, hogy a nemzet igába kerüljön, a „torikusok” fájda örömeiben.

Ha megértette számot vetettek az összes bibliai, beaurusok és ichot hatnak fenn.

Nem tudták eztenkárórnó torny egy vallási eszmét tudta megcsinálni szervező-zeni, ak Megcsinálhatná tonai mechanika intelligencia szük Felteszem a ké

Néhány a tartó

A kormány félháza mai számában a galatában” című írást közölt. A kormány félháza mai számában a galatában” című írást közölt.

„Kötelességünk” intézkedést megterveztek és csak látszatra több csábítás azoliznak, hogy hasznos konflagrációnak, akarni a békét dolgozni ennek gámasodik kötelességet. „Kötelességünk” intézkedést megterveztek és csak látszatra több csábítás azoliznak, hogy hasznos konflagrációnak, akarni a békét dolgozni ennek gámasodik kötelességet.

Mert ezekben a európai kancelláriapontosultak. Földgazdagságunknál fogyanagot foglal magva, hogy vevői magamely másutt nem gajai helyzetünknelterjeszkedések utkénánia mindig olyanjelenteni, amelyreerők hatnak. Ez vóunk a legtávolabbanarad. Csak a forföltételek változtak, amelyeket magval gyakoroltunk a, hódítási törekvémmexiókban jutottunk állni és megörök legalább minim

„Nem ismerni a történelmet...”

Romániára összpontosult az utóbbi időben az európai nagyhatalmak figyelme — állapítja meg a kormány félhivatalosa. Iorga professzor érdekes cikke

Bucuresti, március 24. A „Neamul Romanesc” tegnapi számában Iorga professzor tollából az alábbi, rendkívül érdekes cikk látott napvilágot „Nem ismerni a történelmet” cím alatt.

Sokat fognak vitatkozni még azon, hogy mi haszna van a történelem ismeretének és főleg megértésének, igazi megértésének. Egyesek egész egyszerűen tagadják. Paul Valeri kortársi francia költő például különös macacssággal tagadja.

De ime a körülmények, a borzalmas, civilizációt romboló körülmények, amelyeknek tanui és szenvedői vagyunk, másképpen beszélnek.

Uj bírodalmak alapításáról van szó. Minden jogon, minden elven, minden emberséges meggondoláson át. Ezzel szemben oly nyílt brutalitással, aminőre még nem volt példa a világtörténelemben.

Azok, akik a dolgok bizonyos rendjének lerombolásán dolgoznak, amelyben oly sokan hitték, kétségtelenül „nem-történések” (ahistorikusak), idegenek minden történelmi gondolkodástól; és azok, akik pajognak, hogy most már elveszett nemzetük és azok is, akik örülnek, hogy ez a nemzet igába kerül, éppen annyira „ahistorikusok” fájdalomukban éppúgy, mint örömlükben.

Ha megértették volna a történelmet, számot vetettek volna azzal, hogy ezek az összes bibliai „behemotok”, ezek a pleisztocénusok és ichtiozaurusok nem maradhatnak fenn.

Nem tudták ezt megcsinálni a Babel istenkáromló tornyait építők elődei, midőn egy vallási eszme képezte alapjukat. Nem tudta megcsinálni az a rendkívül harci és szervező-zseni, aki Napoleon volt.

Megcsinálhatná-e vajjon kizárólag a katonai mechanika mai fölénye, a zseniális intelligencia szükséges elemei nélkül? Felteszem a kérdést.

Néhány nap múlva hazamennem a tartalékosok

A kormány félhivatalos lapja, a „Románia” mai számában „hadsereg a béke szolgálatában” cím alatt többek között a következőket írja:

„Kötelességünk volt minden biztonsági intézkedést megtenni, mert bármely gyenge és csak látszatra is sebezhető pont egyelőbb csábítás azok számára, akik azt képzelik, hogy hasznos huzhatnak egy általános konflagrációból. Hinni mégis a békében, akarni a békét és diplomáciai téren dolgozni ennek garantálásáért — ez volt a második kötelességünk. Románia nem hiányzott ebből a kényesebb és diszkrétebb akcióból sem, a mi döntő jelentőségű földrajzi, gazdasági és katonai szerepünkre számazkodva Európának ebben a részében. És minthogy egész külpolitikánkat a legbiztosabb realizmus vezeti, az eredmények feljogosítanak annak feltevésére, hogy néhány nap múlva a behívott tartalékosok visszatérhetnek tüzérségükhez és minden visszatérhet rendes medrébe.

Mert ezekben a napokban az összes nagy európai kancelláriák zemei reánk összpontosultak. Földrajzi helyzetünk és gazdaságunknál fogva, amely annyi nyersanyagot foglal magában; azon ténynél fogva, hogy vevői vagyunk sok olyan árunak, amely másutt nem helyezhető el; stratégiai helyzetünkél fogva az imperialista versenykedések utkereszteződésénél — Románia mindig olyan pontot jelentett és fog jelenteni, amelyre a legkülönbözőbb vonzások hatnak. Ez volt a mi történelmi szerepünk a legtávolabbi századok óta. Ez is maradt. Csak a formák, módszerek, külső feltételek változtak. Más időkben a vonzások gyakoroltunk a régi imperializmusokra, hódítási törekvésekben és mohó területi kiterjesztésekben jutott kifejezésre. Ellen tudunk állni és megőriztük függetlenségünknek legalább minimumát akkor, midőn

más, számosabb népek, amelyeknek kedvezőbb földrajzi helyzetük és erősebb kulturális fegyverzetük volt, elestek és szétszóródtak.

A mostani időkben, midőn az imperializmusok a gazdasági hegemonia finomabb politikáját követik és meghagyják a politikai szabadság illuzióját, a behatolási és anektálási módszerek mások, bár ugyanazon célt követik. Annál inkább ellent fogunk állni nekik. Erre felkészültünk. Saját jóakaratainkból és mérlegelve bármely gazdasági nagyhatalommal való gazdasági kapcsolataink előnyeit és hátrányait, min-

Halálosvégü kártyaparti egy temesvári vendéglőben

Az óráját akarta megmenteni a tragikusvégü diák

Timisoara, március 24. Halálosvégü revolvers dráma játszódott le péntek reggel háromnegyed kilenc óra körül a Terminus szállóban, amelynek áldozata Diaconescu Andrei műegyetemi hallgató.

Diaconescu csütörtök este Stangu Ioan vermesi adóhivatali tisztviselővel betért a szálloda vendéglőjébe, ahol egész éjszaka kártyáztak. A reggeli órákban, midőn Diaconescu 470 lej vesztésig játszott az óráját is kénytelen volt zálogba tenni, kijelentette, hogy nem folytatja tovább a játékot. A következő pillanatban az asztalon fekvő pénz és órája után nyult, majd el akart távozni a helyiségből. Emiatt szóváltás támadt köztük, amelynek során Stangu revolvert rántott és több lövést adott le Diaconescura. A golyók a műegyetemi hallgató tüdejébe fúródtak, azonnali halált okozva.

A helyszínrre röviddel ezután rendőri bizottság szállt ki. Kihallgatták Strangu adóhivatali tisztviselőt, akit a jegyzőkönyv felvétele után letartóztattak.

Április 12-én kezdi meg a magyar felsőház a zsidótörvény vitáját

Hétfőre halasztották a javaslat képviselőházi vitáját

Budapest, március 24. A képviselőház péntek délelőtt folytatta a zsidótörvényjavaslat vitáját. Vitéz Bobor hazelnök délelőtt 10 óra körül nyitotta meg az ülést, amelyen a törvényjavaslat 20., 21., 22., 23., 24. és 25. szakaszát tárgyalták le. A hozzászólások során felszólalt Ruppert Rezső, Vázsonyi János, Meisler Károly, Payr Hugó, Peyer Károly, Drózi Győző, Kéthly Anna, Feszetics gróf. stb. A képviselők hozzászólásaira Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter válaszolt.

A tárgyalást szakaszokat a képviselőház változtatlanul fogadta el. Az ülést ezután beakasztották, amelynek folytatását hétfőre halasztották el.

A zsidótörvényjavaslatot hétfőn küldik át a felsőházhoz, amelynek illetékes bizottsága azonnal megkezdi a javaslat tárgyalását. A javaslat általános vitájára a felsőházban április 12-én kerül sor.

A képviselőház sorrendben következő törvényjavaslata a földreform lesz.

Franco csapatai ma bevonulnak Madridba?

Allítólag feltétel nélkül megadják magukat a köztársaságiak

Burgos, március 24. Nemzeti spanyol politikai körökből származó értesülések szerint a Franco-kormány követítők útján érintkezésbe lépett a spanyol köztársasági néptanács megbízottaival. A köztársasági kormány belátta, hogy hiábavaló minden ellenállás és ezért hajlandó feltétel nélkül letenni a fegyvert Franco tábornok seregei előtt.

Egyidejűleg jelentik Burgosból, hogy Petain marsall, Franciaország újonnan kinevezett nagykövete megjelent a külügyminisztérium helyiségeiben és bemutatta megbízólevelét.

London, március 24. A Franco kormányhoz közelálló körök közlése szerint a spanyol nemzeti csapatok ma, szombaton reggel bevonulnak Madridba.

Róma, március 24. A Popolo di Roma értesülése szerint Madridból repülőgépen három köztársasági spanyol megbízott érkezett Burgosba, hogy a kapitulációról tárgyaljanak. A lap azt a megerősítésre szo-

ruló hirt közli, hogy a köztársasági megbízottak feltétel nélkül biztosítanák Franco tábornok csapatainak Madridba való bevonulását. Ugyancsak a Popolo di Roma értesülése szerint, a nemzeti Spanyolország egy másik városába hat köztársasági megbízott érkezett és ott ugyancsak a megadásról tárgyaltak.

Burgos, március 24. Petain marsall ma nyújtja át megbízó levelét Franco tábornoknak, a nemzeti Spanyolország fejének. Az átadás különösen ünnepélyes külsőségek között történik.

Burgosi jelentés szerint egyébként Madridra ma kitűzik a fehér zászlót. A köztársasági csapatok már utasítást is kaptak parancsmoikaitól, hogy álljanak készen a fegyverletételre.

A kapitulációs tárgyalásokat a legnagyobb titokban folytatták Burgosban.

Ma Madridból öt parlamenten repült Burgosba, közöttük van Carille belügymi-

niszter és Ortega tábornok, Cartagina volt kormányzója.

A francia és angol politikai körök általában nyugodtan fogadják a spanyol dráma váratlanul gyors befejezését. Madrid és a megmaradt köztársasági területek elfoglalása további vérontás nélkül fog végbemenni.

Schachtra bízzák a cseh nemzeti banktól elvett pénzek kezelését

London, március 24. A „Daily Mail” jelentése szerint Göring felkérte Schachtot, aki Svájcban kölcsöntárgyalásokat folytat, hogy térjen vissza Berlinbe. Schachtra állítólag a cseh nemzeti banktól elvett 18 és félmillió font kezelését bízzák rá, amelyet külön alapnak tekintenek a négy éves tervgazdaság keretein belül. Az sincs kizárva azonban, hogy Schacht visszatér a Birodalmi Bank élére.

A női betegségek gyógykezelésében a természetes „Ferenc József” keserűvizet gyakran alkalmazzák, mert reggel éhgyomorra egy pohárral könnyen bevehető, rendkívül enyhe hashajtó hatása pedig gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. Kérdezze meg orvosát.

Baloldali felkelés Equadorban?

Litó, március 24. Equador köztársaságában állítólag marxista felkelést kíséreltek meg, amelyet diáksztrájk vezetett be. A diákok elfoglalták az egyetemet, a csendőröknek azonban sikerült a sztrájkolókat leszerelni. Hír szerint egy marxista képviselő szikratáviratát fogták el, aki az iránt érdeklődött, hogy sikerült-e a forradalom, majd utasítást adott a jobboldali vezető személyiségek meggyilkolására és a bankok kifosztására.

Szvetkovics miniszterelnök bejelenti a horvát kérdés rendezését

BELGRAD, március 24. A szenátus tegnapi ülésén Szvetkovics miniszterelnök újabb beszédet mondott a horvát kérdéssel. Ma már — mondotta Szvetkovics — a parlament jobb- és baloldala egyaránt elismerik, hogy Jugoszlávia legfontosabb belső kérdése a horvát probléma, illetőleg a velük való meg egyezés. Minél sürgősebben tényleges meg egyezésre kell jutnunk velük.

A kormány ez iránti készségének első jeleitől 170 ezer horvátot részesített, amnesztíciában.

Lebrun elnök vissza-utazott Párizsba

Calais, március 24. A Lebrun köztársasági elnököt és feleségét szállító különvonat ma délben 12 óra körül Doverbe érkezett. Utjára a glouchesteri herceg kísérte el. Lebrun a Cot d'Azur fedélzetére szállt amelynek elindulását üdvölvések kísérték. Repülők és torpedórombolók kísérték a Cot d'Azurt a Calais kikötőig, ahová 12 óra 55 perckor érkezett meg.

Innen az elnököt és feleségét külön vonat vitte Párizsba.

Japánt közlőről érintik az európai események

A japán helyettes külügyminiszter tiltakozása Moszkvában

Tokió, március 24. A Nisi Nisi című japán lap arról ír, hogy Japánt közlőről érintik az európai események. Ha Anglia és Franciaország — írja a lap — Amerika és a szövetség bevonásával Németország ellen szövetségnek, úgy a nyugati nagyhatalmak nem volnának többé abban a helyzetben, hogy a Távol-Kelet ügyeibe beleavatkozzanak.

Tokió, március 24. Savata helyettes külügyminiszter erőlyes tiltakozást intézett Szovjet-Oroszországhoz, a legutóbbi moszkvai kongresszuson Japánnal kapcsolatosan elhangzott sértő kifejezések miatt.

mindig
gyakor meseszerű...
óra vált. Az em...
a legkisebb elő...
ngyításban nézni...
van a fiatalság...
ly fiatalit és szé...
tsahne és Milku...
a kozmetikai...
nyilvánulásai. A...
rek valóra vált...
ég álmát.

Iségvételbe
ézményeket
Az új kormány...
intézmények eddig...
lapján működtek...
biztosítja ezen in...
yelyek közül legfő...
zeti leltár minisz...
gálát, a kisebbségi...
állam föellenrei...

et jelöltek ki
ga számára
Hivatalosan köz...
m kényszer lakhe...
Strunga volt mi...
ju professzor szá...
sztése miatt.

danzi szenátus
antik: Danzigban...
ovábbi négy évvel...
ották azzal az in...
asztások sok pénz...
us 72 tagja közül...
párthoz tartozik...
gi danzi főkon...
gyel Gdynia kikö...

lonka Cluj és Ro...
us 26-án a kolozs...
tartják egybekelési

Berta Beclean és
us jegyesek.

kommunista párt
jelentik: Az orosz...
zusa tizenegy nap...
ult. Megválasztot...
uj vezetését is...
tőségbe a régi ki...
mindössze tizenha-

la-lengyel kereske...
jelentik: Párizs...
uj francia-lengyel...
nyel a két ország...
atok kimélyítését...
ból jelentik, hogy...
francia-román gaz...
a legközelebbi na-

ákia... Kopen...
g dán miniszter...
Kopenhágában...
ta Fritz Clausen...
által elmondott...
y Clausen olyan...
a Dánia ugyan...
nt Csehország. A...
zaárulóval egyet...
zóba.

kiknek széklete
okszor már napi...
„Ferenc József”...
egfelelő béltürrü...
rét s így jelentős...
Kérdezze meg

ában. Haifából
ben tegnap bom...
pot megölt, mási...
ülkarem mellett...
el.

nikor meghallotta
apestről jelentik...
teskedőt tizenegy...
en a törvényszék...
te. Ma délelőtt...
ta tábla a bünte...
fogházra emelte...
meghallotta. re...
te magát. Su...
állították.

SPORT

Ismét megkapták a sportolók a 75 százalékos vasuti kedvezményt

BUCURESTI, március 24. Az Országországos bírta a vasutal az egyezményt és ennek következtében ismét életbe lépett a sportolók csoportos vasuti utazására adott hetvenöt százalékos kedvezmény.

Ezzel az intézkedéssel a romániai sportélet komoly sérelmét orvosolták.

Német félhivatalos jelentés szerint a cseh sport önállósága megmarad

Berlinből jelentik félhivatalosan: A cseh-morvaországi sportviszonyokat a jövőben van Tschammer und Osten birodalmi sportvezér szabályozza. Megállapítható azonban most már, hogy cseh labdarugójátékosok a német válogatottban s cseh teniszezők a német Davis Cup együttesben nem szerepelhetnek. A cseh-morvaországi protektorátus a jövőben is saját sportszövetségekkel rendelkezik s az olimpiai játékokon, világjainoki versenyeken stb. éppen úgy képviselheti magát, mint a brit világbirodalomba tartozó Ausztrália, Újzéländ, Kanada, Dél-Afrika. Csehszlováknak ez a sportbeli különállása megvolt már a monarchia idejében is s a cseh jégkorongcsapat akkor kétszer meg is nyerte az Európabajnokságot. A Cseh-Morvaországban lakó német állampolgárok azonban más elbírálás alá esnek s a birodalmi állampolgárokkal egyformán képviselhetik a sportversenyeken is a német színeket.

Aki egyszer megpróbálta a

VERMOUTH BRANCA-1

az nem ismeri többé az évtárgyalanságot!

A hivatalos közlés világos és érthető, csak a cseh sportolók a háboru előtti nemzetközi szerepéről szóló hasonlat nem egészen helyes. Csehszlovákia ugyanis a háboru előtt nem szerepelt külön az olimpián. Inkább talán Finnország háboru előtti nemzetközi szerepléséhez lehetne hasonlítani a fent vázolt új helyzetet. Finnország ugyanis az orosz birodalom része volt, de versenyzői mindenütt csak Finnországot képviselték. A román sport szempontjából a fenti megoldás örvedetes s főként a KK szempontjából nagyjelentőségű.

Mi ujság a sportvilágban?

Dr. Tataru Coriolan királyi helytartót választotta elnökévé az Universitatea sportegylet. A közgyűlés igen lelkes hangulatban tartották meg. Az egyes szakosztályok elnökei: labdarugás Chetianu, korcsolya: Linu, atlétika: Drimus, si: Faur, tenisz: Mețianu ezredes, turisztika: Puscariu tanár, uszás: Cernateanu.

Az egyiptomi piramisok felett repülőgépek huz el. Ez a belyegző a levélben, amit a román asztalitenisz csapat küldött Kairóból egyik kolozsvári barátjának. A levél beszámoló ad a román csapat kairói szerepléséről. Tizenöt nemzet vett részt az asztalitenisz világbajnokságon és a 15 nemzet csapatkapitányai közül háromnak: Morariu Albinnak (Románia), Heyduschnek (Csehszlovákia) és Steffen Hagennek (Németország) Faruk király, kézfogás kíséretében, a világbajnoki aranyplakettet nyújtotta át. A népszerű király Irán hercegének kíséretében megjelent a döntő meccseken. Egy alkalommal, a férfi egyes döntőjén, egy erősen levágott labda a király páholyába pattant. Öfelsége maga kotorászta elő a labdát a páholy sarkából és visszadobta Ehrlichnek.

של פסח
Husvési
fűszeráru
legolcsóbb napi árban kapható
Léb fivérek
CLUJ. Telefon: 3201.

Nemzetvédelemre támaszkodó békepolitika

Néhány tartalékos korosztálynak a hárt fedező csapatok kiegészítésére való behívása csak megerősíti a románság általános biztonsági érzését. De bebizonyítja ezentul mindenkinek, hogy szó sem lehet arról, hogy tétlenül álljunk a nemzetközi zavargásokkal szemben. Ellenkezőleg, éberek vagyunk, mint valaha, szervezettek, mint valaha, szilárdabban állunk jogaink pozícióin, mint valaha. Mindezen valóságok nyilvánvalóak, de nem kevésbé igaz az is, hogy a tett intézkedések nem a háborura, hanem a béke fenntartására való tekintettel történtek.

Milyen békés nép vagyunk, amely sohasem gázolta le az erőszak csizmájával más államok jogait. Ezuttal sem lesünk senkire, nem nyelünk le senkit, nem fenyegetünk senkit. Örizzzen meg az Isten bárkit is, hogy olyan gesztust kíséreljen meg, amely a mi szabadságunk és területi integritásunk meg-

csönkítését célozná. Isten örizzzen meg bárkit és bárhonnan is jöjjön. A mult példaadás és figyelmeztetés mindazoknak, akik erőszakkal akarnának átlépni fölöttünk. Áthaladtak a mi földünkön özönlő hordák, amelyek mindenütt győztek és itt törték be fogukat; dicsőséges királyok büszkesége itt torpant meg.

Minden szempontból, katonai és erkölcsi szempontból egyaránt felkészülve zárt sorokban állunk öfelsége, II. Károly király mögött az egész román földet átfogva, lelkeink tüzővel és hadseregeink acél erdejével, — mi várunk. Várunk nyugodtan és felvetett fővel. Elmullik a vihar. Nagyon helyes. Köszönetet mondunk az Istennek, hogy a békeeszmé, amelyért mindig harcoltunk, győzött. Nem fog elszalni a köd? Tudni fogjuk, mit csinálunk. Elöttünk a haza és trónszeretet fátykájával megyünk előre Isten segítségével és méltók leszünk elődeinkhez.

Igy gondolkozik e pillanatban minden román és ezt kell mindenkinek tudnia.

Változások a kolozsvári bírói karban

Alexandru Cojocariu lett a cluji törvényszék vezető-elnöke

Cluj, március 24. Iamandi igazságügyminiszter előterjesztésére öfelsége a napokban királyi dekrétumot irt alá, amely több változást eszközöl a kolozsvári bírói karban is. A kolozsvári bírói kar több tagját előléptették és áthelyezték. Így: Emil Gheorghiu, a szebeni törvényszék vezető-elnökét 1939. július elsejei kezdettel a kolozsvári tábla tanácsosává léptették elő a nyugalmazott Octavian Furnea helyébe. Vasile Bilegant, a kolozsvári törvényszék vezető-elnökét, saját kérésére Szebenbe helyezték át, az előléptett Emil Gheorghiu helyébe. Alexandru Cojocariu, a kolozsvári törvényszék negyedik

szekciójának elnöke, az áthelyezett Vasile Bilegant helyébe, a kolozsvári törvényszék vezető-elnökévé lépett elő. Trif Gheorghet, a kolozsvári törvényszék negyedik tanácsának szavazóbíróját, ugyancsak a tanácsnak elnökévé léptették elő. Stefan N. Dragusianu, a kolozsvári tábla tanácsosát, ugyanabban a minőségben 1939. április 23-iki kezdettel Temesvárra helyezik át. Dragusianu helyét a kolozsvári táblánál, saját kérésére a temesvári Coriolan Ramontjan táblai tanácsos veszi át. Dimitrie Varducut, a kolozsvári törvényszék tanácselnökét a váradi tábla ügyészévé léptették elő.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Robinson Crouse. Szombaton délután 4 órákor és vasárnap délelőtt 11 órákor mutatja be a színház Hetényi Elemér legújabb énekes táncos mesecoperettjét, a Robinson Crouset. A képek címei: 1. A szökés. 2. A hajó fedelzetén. 3. A kalózkok fogságában. 4. A menekülés. 5. A hajótörés. 6. Péntek. 7. Vadak Robinson szigetén. 8. Hajó a lát-határon. 9. Bucsu a szigettől. 10. Visszatérés a szülői házába. Jegyek már válthatók a színház pénztáránál.

A SELECT MOZGO MUSORA:

Amanda, Fred Astaire és Ginger Rogers világhírű táncoskomikusok legújabb vígjátéka; zenéjét szerezte Irving Berlin, az „Alexander Ragtime Band“ szerzője.

AZ URANIA MOZGO MUSORA:

Gunda Din monumentális filmalkotás Rudard Kipling közismert regénye nyomán. Főszerepekben: Victor Mc. Langlen, Douglas Fairbanks jr., Cary Grant. Jobb, mint a „Bengál“ és a „41-es brigád“.

A ROYAL MOZGO MUSORA:

Az év legnagyobb szenzációjának bemutatója. Parádás szerezposztásban, csodálatos pazarsággal, gyönyörű zenével elevenedik meg Johan Strauss élete: A nagy keringő. Felülmulja az év összes filmjeit. Főszereplők: Fernand Gravet, Luise Rainer, Miliza Korjus, Hugh Herbert. A Metro Goldwyn jubiláris produkciója. Műsor előtt 2 premier journal: Fox és Metro.

AZ EDISON MOZGO MUSORA:

Három ragyogó film egy helyért! I. Az álarcos ügynök. Dick Foran-nal, az éneklő cowboy-királyal. II. Stan és Bran rendőrök. III. Híradó.

RIO MOZGO MUSORA:

I. A halálos veszedelem. Izgalmas cow-boy film. Fősz.: Dick Foran és Linda Perry. II. Ut a határ felé. Az évad legnagyobb háborus filmslágere. Fősz.: Oscar Homolka és Constance Bennett. III. Híradó. A vasárnapi előadásokon visszamaradni nem lehet.

A OAPITOL MOZGO MUSORA:

Premier világláger! Allat az emberben. Zola Emil remekműve filmen. Főszereplők: Simone Simon és Jean Gabin.

RÁDIÓ MŰSOR

Szombat, március 25.

Bucuresti, 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 17: A Románia örsége szervezet órája. 18.15: A munka és jövedv szervezet órája. 20: Rádiózene. 21: Felolvasás. 21.15: Carmen-énekkar. 21.45: Üzenetek. 22: Hírek. 22.15: Tánclemezek. 23: Hírek. 23.15: Vendéglői zene. Majd: Hírek külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

Budapest I, 9: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 13.30: Beszkárt-zenekar. 15: Cigányzene. 16: Tarka gyermekdélután. 16.30: Zongoraszámok. 17.30: Hanglemezek. 18.10: A Ciszterci Rend pécsi „Nagy Lajos Gimnázium“ ének- és zenekara hangversenye. 19.35: A rádió szalonzenekara. 20.40: „A vén bakan-csos és fia a huszár“. Népszimni. 22.40: Hírek. 23: Jazz. 24: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból?

London Regional, 20.30: Hangverseny Amerikából.
Parisién Post, 20.10: Operettrészletek.
Zágráb, 21: Orgonahangverseny.
Varsó, 22: Rádiózenekar.

Könyvkötészeti munkákat izlésesen és olcsón készít a

GLORIA

könyvkötészet

Tulajdonos: MARK LAZAR.
CLUJ, Piața Unirii 9.

A törvényeket az ország összes polgárai kell ismerjék...

igy írják elő a jogszabályok. És teljes joggal, mert ismerve azokat, tudjuk, hogy mely esetben követünk el törvényellenességeket és hogy a büntetéseket elkerüljük, óvatossak leszünk. Hasonlóképpen kellene az embernek az étkezésre vonatkozó szabályokat is figyelembe vennie, mert ha nincs ezekre tekintettel, akkor könnyen megbetegszik, ez tehát a büntetés.

Azonban, hogy megrövidítsük ezen büntetés időtartamát, használjuk az orvostudományban kiválóan elismert GASTRO-D. gyógyszert, mely egy Amerikában felfedezett gyógynövény kivonatából készül. A GASTRO-D. hatása gyomor, bél, epe és májbetegségeknel, valamint gyomoridegességeknel egyenesen meglepő. Orvosok is ajánlják.

GASTRO-D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 135.— lej utánvét mellett CSÁSZÁR E. gyógyszerárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

APRÓ HIRDETÉSEK

Szavanként 2 lej, legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állástkeresők, üdülőhelyek és fűrdők hirdetésel, továbbá elveszett, eltűnt tárgyak miatti hirdetések szavanként 1 lej. Apróhirdetéseket csak előre fizetés mellet közzéteszünk. Jelíges levelekre, megkeresésekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk és csak portózzal leveleket továbbítunk.

FÜGGÖNYEINK, AGYTERITŐINK NÉLKÜLÖZHETETLENEK HUSVETNAK REMÉNYTELŐ UNNEPI HANGULATAHOZ. Valódi vert csipkeszövetből. KIVANT MÉRTEBEN „DER-BESO“ függönykellékszaktületben. Gólya áruház feletti emeleten.

Strájerok! Strájer insgnák, egyenruhák, leuváson ingek, ugyszintén strájer anyagok vizonteladónak méterszámra is gyári árban. Mindenféle strájer-kellékek: zsinór, bőrvő, csillag és gombok állandóan raktáron. nagy választékban. Kérjen árajánlatot Magazinul Hercules Cluj, Calea Regele Ferdinand 9. Telefon 34-71.

Butorozotti szoba fűrdőszobahasználattal (esetleg konyahasználattal is) két személy részére április 1-re kiadó. Klein, Str. Regina Maria 9.

Okleveles gyógyszerésznöt nagy praxissal, román, magyar, német nyelvtudással azonnalra felveszek. Cim a kiadóban.

Prima enyedi fajtisza gyümölcsfák eladó. Kertrendezést, tervezést vállalok. Griger műkertész. Calea Regele Carol II. 39.

Kiadó májusra komfortos lakás és szép egy szoba, konyha, speiz. Str. Paris 22.

Kiadó májusra első emeleten, naps ódalon 3 vagy 4 szobás, hallos komfortos lakás. Irodának vagy orvosi rendelőnek is megfelelő. Értekezni a háztulajdonosnál. P. Mihai Viteazul 39.

Különbéjartu butorozotti szoba, komfortos, kertes villában egy-két férfi részére április 1-re kiadó. Kertész, Str. Aron Pumnul 12.

Izletes, jó kóser koszt kapható ugy rendszer, mint diétásoknak jutányos árban a Dr. Lengyel szanatórium rituális konyhájában. tr. Str. Gojdu 1. Peszachi kosztra előjegyzések elfogadtnak. Manduláné.

Fordítások, másolások minden nyelven szakszerűen SIMON fordító iroda Cluj, Regina Maria 13, emelet.

Az albajliai Zs. N. Sz. 1939 május 1-től kezdődőleg bérlőt keres a klubhelyiségre. Megkeresések és ajánlatok Lobstein Rudold főtitkár címre Alba-Iulia kérik.

Zsidó árvalány ajánlkozik gyermek mellé, vagy kisebb háztartáshoz. „Csak Clujon“ jelígre.

Esküvők, barmicvok és szidk rendezés olcsón vállalom. Meghívásra házhöz és vidékre is megyek. Alkalmi tortákat és kuglófeket olcsón készítek. Adlerné, Str. General Ghereseu 7.

Üzlet

A bucuressi üzlettel talható. A 2-3 p... a Stabiliz... 62.62-es, a 1933. évi já... kötvény nag... tek 80.75-ös, 3%-os Cons... yamom zart... ca Nationala... lejes, a Com... lejes, a Cre... mon zart.

Az elmúlt nek hatása nem volt egy damban és L lamok részér... ság mutatko... ken az arger... volt kihatása... tözsdéin a fo... hire lanyhulá...

Romániában hatása alatt t koricaarak, m ban alig muta rosok gabona... gők nagy tété buzában és ku magvak iránt... Rozs és árpa... a hadsereg ré... zabvásárlások... tött román-né... alapján nagy... nak buzában... olajosmagvak... A hét végén... natózsdekén... Bucuresti: 7... genanyaggal... zalék nedvessé... napraforgómag...

A világ az iz

A svájci és d Nyersanyagárak leték gazdaság...

Zürich, márc... értéktözsdék k... annexióval kap... hogy nem szün... eseményeinek h... Londonban a tö... tek az árfolyan... óta nem volt p... háborus hangul... megfélelően itt... tatkoztak az ös... Még nagyobb v... belga, dán, de... ken, ahol a leg... tak elterjedve... ható eseményei... lyosabban az a... jegybank is ar... az USA-ba men... alatt eddig nem... összes svájci tő... valutában. Bár... alap állandóan... érdekében, a zür... dollár, francia é... mint az arany é...

Ország összes ismerjék...

zabályok. És teljes...
ve azokat, tudjuk,
követünk el tör-
és hogy a bünteté-
óvatások leszünk.
llene az embernek
zó szabályokat is
mert ha nincs
akkor könnyen
nát a büntetés.
egrovíditjuk ezen
át, használjuk az
kiválónak elismert
szert, mely egy
ezett gyógynövény
A GASTRO-D. ha-
pe és májbetegsé-
gyomoridegességék-
leplő. Orvosok is
ató gyógyszer-tá-
ban, vagy postán
lej utánvét mel-
gyógyszertárban,
ctoriái 124.

PRÓPÉSEK

sebb apróhirdetés 2k
dülőhelyek és fürdő-
szett, eltűnt tárgyak
banként 1 lej. Apró-
refizetés mellett köz-
megkeresésekre csak
válaszolunk és csak
et továbbitunk.

GYTERITÓINK NEL-
HUSVETNAK RE-
PI HANGULATAHOZ.
etből. KIVANT MŊ-
függönykellékszák-
feletti emeleten.

nsignák, egyenruhák,
ntén strájer anyagok
számra is gyári ár-
er-kellékek: zsinór,
k állandóan raktáron,
jen árajánlatot Maga-
lea Regele Ferdinand

ürdösobahasználattal
ttal is) két személy
ó. Klein, Str. Regina

sznöt nagy praxissal,
nyelvtudással azon-
kiadóban.

gyümölcsfák eladók
st vállalok. Griger
e Carol II. 39.

ortos lakás és szép
r. Str. Paris 22.

meletten, napos olda-
lios komfortos lakás.
rendelőnek is meg-
ajánlónál. P. Mihai

zott szobaj, komfort-
két férfi részére ár-
z. Str. Aron Punn-

z kapható úgy ren-
jutányos árban a dr
rituális konyhájában.
hi kosztra előjegyzé-
duláné.

ok minden nyelven
ditó iroda Cluj, Reg-

Sz. 1939 május 1.től
res a klubhelyiségre.
tok Lobstein Rudolf
a kérünk.

kozik gyermek mellé,
hoz. „Csak Clujon”

és szidki rendezést
vására hához és vi-
ni tortákat és kugle-
Adlerné, Str. General

KÖZGAZDASÁG

Üzletlenség és lanyha a bucaresti tőzsde

A bucaresti tőzsdén az elmúlt héten ál-
talanos üzletlenség és lanyhulás volt tapasztalható. A fixkamatozású papirokban átlagban 2-3 pontos árfolyamesés mutatkozott, a Stabilizarea 60.87-es, a Desvoltarea 62.62-es, a kisajátítási kötvény 59.25-ös, az 1933. évi járadék 66.87-es, az Inzestrarea kötvény nagy címletei 83.87-es, a kis címletek 80.75-ös, az adóbon 51-es, az 1935. évi 3%-os Consolidarea kötvény 43.25-ös árfolyamon zárt. A bankrészvények közül a Banca Națională 5275 lejes, a Româneasca 520 lejes, a Comro 235 lejes, a Credit Român 385 lejes, a Credit Industrial 810 lejes árfolyamon zárt. A biztosítási papirok árfolyama

nem változott, a Dacia-România 4075 lej, a Generala 1220 lej, az Agricola-Fonciera 330 lej, a Naționala 260 lej. A petróleumrészvények közül a külföldi tőkeérdekeltségűek árfolyama esett, az Astra-Románá 55 lejjel 925 leje, a Steaua-Románá 15 lejjel 350 leje, a Credit Minier 15 lejjel 250 leje, a Redeventa 20 lejjel 195 leje esett, a Concordia változatlanul 550 lej. Az ipari részvények is lanyhábbak. A Resita 45 lejjel 445 leje, a Tramway-Bucuresti 60 lejjel 1160 leje, a Letea 80 lejjel 1030 leje, a Telefon részvény 90 lejjel 520 leje, a Mica 125 lejjel 1570 leje lanyhult.

Grippa, Hülés és Nevralgiák ellen JAWOL

Csehszlovák területeket egyelőre „külföld-
nek” minősítették. Mindezek ellenére Cseh-
szlovákia és Németország között — a prágai Reichsbank fiókon keresztül — a prágai árfolyamon történik az áruszállítások értékének és átutalásoknak elszámolása. A bankrendszer és az ipari konzernek szabályozása még gyorsabban történik, mivel a német kormány minden nagybank, minden ipari konzern élére kormánybiztosokat nevezett ki, akik előkészítik a programszerű tranzakciókat, amelyekkel a prágai nagybankok és ipari konzernek német vezetés alatt álló vállalatokká alakulnak át. Ezzel kapcsolatban számos külföldi tőkés érdekeltség vonul ki Csehszlovákiából, így a prágai Anglobank vezetősége a likvidálást határozta el és fiókjait, valamint üzleteit

valószínűleg a lipcsei Allgemeine Deutsche Creditanstalt (ADCA) veszi át.

A nemzetközi devizapiacokon az arany újabb rekordárat ért el. A svájci frank árfolyama Londenban, Newyorkban és Párizsban 5-8 százalékkal lanyhult és Zürichben az árfolyamok ennek megfelelően emelkedtek. Mindenütt estek a közép-európai valuták árfolyamai. A zürichi magánforgalomban (csökkent értékű svájci frankokban) a márkabankjegy 56-58-ra, a pengőbankjegy 38.50-40.50-re, az olasz lira bankjegy 13.35-13.60-ra, a zlotybankjegy 55-re lanyhult. A lejbankjegyek árfolyama alig változott, a zürichi magánforgalomban 1.35-1.42-ös, Budapesten 2.40-3.45-ös árfolyamon jegyzik a lejbankjegyeket.

Tartottak az árak a belföldi gabonátözsdéken

A világtőzsdéken egyenletlen az áralakulás a gabonanemzetekben

Az elmúlt hét világpolitikai eseményeinek hatása alatt a gabona világtőzsdéken nem volt egyenes az áralakulás. Rotterdamban és Liverpoolban egyes európai államok részéről intenzív vásárlási tevékenység mutatkozott és így ezeken a tőzsdéken az argentinai nagy kínálatnak alig volt kihatása. Az USA és Kanada gabonátözsdéin a fokozódó argentinai búzakinálat híre lanyhulást idézett elő.

Romániában az elmúlt hét eseményeinek hatása alatt tartottak voltak a buza és kukoricaárak, míg a többi gabonaneműk árán alig mutatkozott változás. A kikötővárosok gabonátözsdéin az olaszok és görögök nagy tételű vásárlásokat eszközöltek búzában és kukoricában, a németek az olajmagvak iránt mutattak nagy érdeklődést. Rozs és árpa iránt csekély az érdeklődés, a hadsereg részére jelentős mennyiségű zabvásárlások történtek. A most megkötött román-német gazdasági egyezmény alapján nagyobb német vásárlásokat várunk búzában, kukoricában, fűzelékekben és olajmagvakban.

A hét végén a fontosabb romániai gabonátözsdéken a következő árakat jegyezték:
Bucuresti: 79 kgos buza (2 százalékos idegenanyaggal) 40.000 lej, kukorica (17 százalékos nedvességtartalommal) 37.750 lej, napraforgómag 48.000 lej.

Brăila: 80 kgos buza (1 százalékkal) 46 ezer lej, 71-72 kg-os rozs (4 plus 4 százalékkal) 35.000 lej, 59-60 kg-os árpa (6 százalékkal) 38.000 lej, kukorica (17 százalékkal) 38.000 lej, takarmányborsó 56.000 lej, Victoria borsó (krénezt) 66.000 lej, zöldborsó 78.000 lej, napraforgómag 48.000 lej.

Galati: 79 kgos buza (1 százalékkal) 45 ezer lej, 59-60 kg-os árpa (5 százalékkal) 33.500 lej, idei kukorica 37.250 lej, I-a bab 105.000 lej, vadrepce 70.000 lej, tökmag 88.000-89.000 lej, Victoria borsó 64.000 lej, lenmag 125.000 lej, kendermag 76.000 lej.

Constanța: 79 kgos buza (2 százalékkal) 42.500-43.000 lej, idei kukorica (17 százalékkal) 39.000 lej, 58-59 kg-os árpa (4 plus 1 százalékkal) 34.500 lej, Naveta repce 81.000 lej, Transilvania bab 107.000 lej, 41-42 kg-os zab 44.000 lej.

Temesvár: A bányai gabonapiacra a buza irányzata csendes, a kukorica tartott, a többi gabonaneműk üzletlennek. Temesi buza 41.000 lej torontáli buza 42.000 lej, kukorica 32.500 lej, korpa 30.000 lej, zab 43.000 lej, takarmányárpa 33.000 lej, tavaszi árpa 38.000 lej, muharmag 33.000 lej napraforgómag 37.000 lej, tökmag 71 ezer lej, vagononként.

A világpolitikai események fokozták az izgalmat a nyugati tőzsdéken

A svájci és dán jegybankok Londonba és Newyorkba szállították aranykészleteiket. Nyersanyagárakban alig mutatkozik változás a világtőzsdéken. A volt csehszlovák területek gazdasági beillesztésének újabb fejtevényei. Lanyhák a közép-európai valuták

Zürich, március 24. A nyugateurópai értéktőzsdék közönségének a csehszlovák annexióval kapcsolatos izgalmak nemcsak hogy nem szűnt meg, hanem a hét újabb eseményeinek hatása alatt még fokozódott. Londonban a tőzsdén olyan mélypontra estek az árfolyamok, amilyenre 1931 július óta nem volt példa. Párizsban egész héten háborús hangulat mutatkozott és ennek megfelelően itt nagy árfolyamesések mutatkoztak az összes vezető értékekben. — Még nagyobb volt az izgalom a holland, belga, dán, de különösen a svájci tőzsdéken, ahol a legfantasztikusabb hírek voltak elterjedve az elkövetkező napok várható eseményeivel kapcsolatban. A legsúlyosabban az a hír hatott, hogy a svájci jegybank is aranykészletét Londonba és az USA-ba menekítette, aminek hatása alatt eddig nem tapasztalt kereslet volt az összes svájci tőzsdéken minden nyugati valutában. Bár a svájci valutakiégnyelítő alap állandóan interveniált a svájci frank érdekében, a zürichi devizatőzsdén a font, dollár, francia frank árfolyamában, valamint az arany és platinaárakban 5-8 szá-

zalékos emelkedés következett be. Ez a folyamat még a hét végén is tartott. A svájci arany USA-ba történt menekítése után — a newyorki hivatalos statisztikák szerint — a világ aranykészletének több, mint hatvan százaléka van az USA területén. Az elmúlt héten egyébként a dán jegybank is aranykészletét részben Skóciába, részben az USA-ba szállította.

A nyugateurópai árutőzsdéken a fontosabb nyersanyagárakban az elmúlt héten alig mutatkozott számottevő változás, bár az egyes hadianyagok iránt fokozott érdeklődés mutatkozott. Mivel Németország újabb akciói után számos olyan nyersanyagokhoz jutott, amelyeknek túlnyomó részét a világtőzsdéken vásárolta, ezekben a cikkekben a londoni árutőzsdén áresésekre számíthatnak.

A német kormány gyors tempóban folytatja Csehszlovákia gazdasági életének beillesztését a birodalomba. Egyelőre a vámunió azonnali életbeletetését elhalasztották, illetőleg csak részben vitték keresztül, míg devizajogi szempontból a volt

Pénzüntézet hírek

A Nagyszebeni Általános Takarékpénztár Rt. 1938. évi mérlegében 82.200.000 lej részvénytőke és 37.730.751 lej tartalék-alap mellett 3.008.970 lej tisztanyereséget mutat ki, amelyet teljes összegében tartalékol. A betétállománya 361.875.455 lej, hitelzők tétele 274.760.677 lej, reeszkompt a Banca Națională 74.410.069 lej, váltótárca 129.827.537 lej, folyószámlai adósk 211.539.028 lej, konverziós adósk 158 millió 28.145 lej, mérlegfőösszeg 887.364.703 lej.

A kolozsvári Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. legutóbbi rendkívüli közgyűlésén dr. Gazda Andor zilahi ügyvédet az igazgatóság tagjává választotta, akit a bankregiszterbe bejegyezték.

A Petrozsényi Takarékpénztár Rt. legutóbbi közgyűlésén a tízmilliós részvénytőkéket husz millióra emelték fel, 20.000 darab 500 lej névértékű részvény kibocsátása által.

A felszámolás alatt álló marosvásárhelyi Agrár Takarékpénztár Rt. 1918. évi mérlegében 10 millió lej részvénytőke mellett 1.092.838 lej veszteséget mutat ki, amellyel a veszteségegyenlege 13 millió 932.148 leje emelkedett. A mérleg főösszege 65.290.553 lej. A közgyűlést március 31-én tartják meg.

A Banca Centrală Bănăţeană de Credit Comerţ si Industrie S. A., Temesvár, 1938. évi mérlegében 14 millió 100.000 lej részvénytőke és 50.000 lej tartalék-alap mellett 501.212 lej tisztanyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 18.652.253 lej.

A lippai Banca Comercială si Poporală S. A. 1938. évi mérlegében 3 millió lej

részvénytőke és 355.620 lej tartalék-alap mellett 65.634 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 4.915.842 lej.

A Szamosujvári Takarékpénztár Rt., Szamosujvár, április 23-án közgyűlést tart, amelyen határoznak a bank felszámolásáról.

A Cassa de Pastrare din Sucele S. A., Cernatu (Brassómegeye) április 2-án közgyűlést tart, amelyen határoznak a részvénytőke felemeléséről.

A lekencei Banca Cercuţii din Lechinţa S. A. felszámolás alatt, március 30-án közgyűlést tart, amelyen határoznak a bank aktívájának értékesítéséről és a felszámolás befejezéséről.

Bankközgyűlések

- Március 30. Nagyszebeni Általános Takarékpénztár Rt., Nagyszeben.
- Március 31. Agrár Takarékpénztár Rt. felszámolás alatt, Marosvásárhely. Banca Comerţului S. A., Torda.
- Április 2. Kézdivásárhelyi Takarékpénztár Rt., Kézdivásárhely. Radnóti Takarékpénztár Rt., Radnót. Cassa de Pastrare din Sucele S. A., Cernatu (Brassómegeye).
- Április 5. Patria Institut de Credit si Economii S. A., Balázsfalva.
- Április 9. Székelyhídi Népbank Rt., Székelyhid.
- Április 12. Kishitelbank és Takarékpénztár Rt., Dés. Banca de Industrie si Comerţ S. A., Nagyszeben.
- Április 14. Udvarhelymegyei Takarékpénztár Rt., Székelyudvarhely.
- Április 16. Népszövetségi Hitelintézet Rt. Nagyvárad. Banca de Credit din Orsova S. A., Orsova.
- Április 21. Dési Népbank Rt., Dés. Banca Oraviţana S. A., Oraviţa.
- Április 22. Banca Fuzionata S. A., Szászrégen.
- Április 23. Szászvárosi Takarékpénztár Rt. Szászváros. Szamosujvári Takarékpénztár Rt., Szamosujvár.
- Április 27. Banca Poporală S. A., Karánsebes.

AZ IMPOTENCIÁ legyőzhető RETON TABLETÁKKAL

FGY, TUBUS ÁRA LEI 121

Ipari és kereskedelmi vállalati hírek

A Szeveszindkátus Rt. február 22-iki közgyűlésén a vállalat felszámolását határozta el és felszámolóként a következő volt igazgatósági tagokat választotta meg: C. Gánescu, J. Halász, Sp. Predescu és M. Lówy. A közgyűlés felhatalmazta a felszámolókat az aktívák értékesítésére és arra, hogy egyes aktívákat az Ipari Szeszgyárak Egyesülete Rt.-ra cedáljanak. Ugyancsak február 22-én tartotta meg ezévi közgyűlését az Ipari Szeszgyárak Egyesülete Rt. is, a szokásos napirenddel.

A kolozsvári „Ufarom” S. A. R. (volt Egger & Co.) 1938. évi mérlegében 8 millió lej részvénytőke és 1.848.910 lej tartalékalap mellett 1.085.612 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 16.200.284 lej.

A kolozsvári Mera & Co. S. A. de Autobuze 1938. évi mérlegében 7.200.000 lej részvénytőke és 10.960 lej tartalékalap mellett 500.541 lej veszteséget mutat ki. A mérleg főösszege 11.864.068 lej. A közgyűlést március 26-án tartják meg.

A kolozsvári Hansa Română Comercială S. A. 1938. évi mérlegében 5 millió lej részvénytőke és 258.819 lej tartalékalap mellett 128.575 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 10.949.527 lej.

A kolozsvári „Iris” S. A. R. pt. Industria Ceramică 1938. évi mérlegében 2.400.000 lej részvénytőke és 78.348 lej tartalékalap mellett 510.490 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 79.115.141 lej. A közgyűlést március 28-án tartják meg.

A kolozsvári S. A. Comercială 1938. évi mérlegében 1 millió lej részvénytőke mellett 25.242 lej veszteséget mutat ki. A mérleg főösszege 2.666.402 lej. A közgyűlést április 2-án tartják meg.

A kolozsvári „Corvin” S. A. Comercială 1938. évi mérlegében 1 millió lej részvénytőke mellett 53.964 lej nyereséget mutat ki. A közgyűlést április 15-én tartják meg.

A kolozsvári Uzinele Calit S. A. 1938. évi mérlegében 500.000 lej részvénytőke és 470.000 lej tartalékalap mellett 71.156 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 2.959.289 lej.

A kolozsvári Agentura Comercială Generală S. A. 1938. évi mérlegében 500.000 lej részvénytőke és 23.134 lej tartalékalap mellett 35.539 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 888.123 lej.

Az Arad-Brádi Ipari Rt., Arad, 1938. évi mérlegében 5.131.710 lej részvénytőke és 127.643 lej tartalékalap mellett 3.574.138 lej veszteséget mutat ki. A mérleg főösszege 32.176.264 lej. A március 27-i közgyűlés határozta meg a veszteségek leírásáról a részvénytőke és tartalékok terhére. Ezt követően a részvénytőkéket felemelik, új részvények kibocsátása által.

A temesvári „Centrală Lănei” S. A. 1938. évi mérlegében 6 millió lej részvénytőke és 1.560.000 lej tartalékalap mellett 943.446 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 31.605.066 lej. A közgyűlést április 23-án tartják meg.

Az aradi Stiaszay József Rt. március 28-án közgyűlést tart, amelyen a részvénytőkéket felemelik. Az 1938. évi mérlegben 1.500.000 lej részvénytőke és 27.227 lej tartalékalap mellett 144.606 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 4.063.491 lej.

A nagyszombati Uzinele Hess S. A. 1938. évi mérlegében 10 millió lej részvénytőke és 40.854 lej tartalékalap mellett 442.395 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 41.664.463 lej. A közgyűlést április 6-án tartják meg.

A brassói Kammer si Jekelius S. A., 1938. évi mérlegében 1.500.000 lej részvénytőke mellett 65.747 lej veszteséget mutat ki. A mérleg főösszege 4.808.111 lej. A közgyűlést március 28-án tartják meg.

A marosvásárhelyi Fabrica de Lăzi S. A. 1938. évi mérlegében 2.500.000 lej részvénytőke és 24.010 lej tartalékalap mellett

189.021 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 7.279.732 lej. A közgyűlést március 25-én tartották meg.

A temesvári Flu lui Antoniu Novotny S. A. 1938. évi mérlegében 3 millió lej részvénytőke és 20.000 lej tartalékalap mellett 39.259 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 4.313.666 lej.

A temesvári Galvani Fabrica pt. Articlele Electrotehnice S. A. 1938. évi mérlegében 3 millió lej részvénytőke mellett 324.572 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 10.291.141 lej.

A temesvári Vita S. A. 1938. évi mérlegében 400.000 lej részvénytőke mellett 30.129 lej veszteséget mutat ki. A mérleg főösszege 1.300.203 lej.

A tordai Fabrica de Sticlărie „Turda” S. A. 1938. évi mérlegében 14 millió lej részvénytőke és 821.782 lej tartalékalap mellett 1.588.621 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 104.016.112 lej, a bruttó árnyereség 35.690.211 lej. A közgyűlést április 15-én tartják meg.

A temesvári Fabricile Unite de Ulei si Săpun S. A. 1938. évi mérlegében 6 millió

TIMISOARAIK FIGYELMÉBE!

Vidéki és helyi rendelések pontosan szállítva. Telefon 22-60.

HUSVÉTI

lúszter
csemege
lajborok

כשר של פסח

A központi iroda hechscherével ellátva és a temesvári józsefvárosi ort. izr. Főrabbi-nátus által delegált Mesziach felügyele alatt. Kapható

„BURMA“

cégnél. Tulajdonos: SALAMON BÉLA.
Timisoara IV. Piața G. Dragăina 9.

lej részvénytőke mellett 318.358 lej veszteséget mutat ki. A mérleg főösszege 13.118.363 lej.

Az aradi Consum S. A. Comercială 1938. évi mérlegében 1 millió lej részvénytőke és 50.000 lej tartalékalap mellett 10.526 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 8.231.700 lej. A közgyűlést március 31-én tartják meg.

Az aradi S. A. pt. Agricultură si Exploatare de Păduri 1938. évi mérlegében 2.200.000 lej részvénytőke mellett 86.219 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 2.300.223 lej. A közgyűlést március 31-én tartják meg, amikor is határoznak a vállalat felszámolásáról és megválasztják a felszámolókat.

legutóbbi közgyűlésén fiók felállítását határozta el Brassóban, amit a törvényszék bejegyzett.

Az aradi Flora Rum és Lőkőgyár Rt. legutóbbi közgyűlésén az igazgatóságba választották: dr. Eugen Beles, dr. Salvator Vuia, dr. Reusz Miklós és Reusz Andor mérnököt, akiket a törvényszék bejegyzett.

A pécskai Friedmann Mór és Fiai Rt. legutóbbi közgyűlésén a céget Paserea S. A. R.-ra változtatta. Ugyanakkor Dumitrescu Constantin és Cucoanes Ioan az igazgatóság tagjává választották, akiket a törvényszék bejegyzett, egyidejűleg három volt igazgatósági tagot töröltek.

A verespataki Cassa de Păstrare S. A. felszámolás alatt felszámoló a cég törlesztését kérték a törvényszéktől, amit a törvényszék bejegyzett.

Energia engedélyek

Cozma Elisabeta Mócs (Kolozsmegye) községbeli malomtulajdonos engedélyt kapott 18 lóerős petróleummotor beállítására. Az engedély 20 évre szól.

Matei Igna, Călățele (Kolozsmegye) községbeli lakos engedélyt kapott egy 250 lóerős hidraulikus berendezés építésére. Az engedély 30 évre szól.

Halász István, Silindia (Aradmegye) községbeli malomtulajdonos engedélyt kapott egy 45 lóerős Diesel motor felállítására. Az engedély 15 évre szól.

Fried Pál, a tordai Foto Metal cég tulajdonosa engedélyt kapott egy 12 lóerős földgázmotor beállítására. Az engedély 20 évre szól.

Fizetésektelenségek

Az aradi Excelsior S. A. csődügyében — a csődvagyon felosztása után — a törvényszék a csődlejárást megszüntette.

Luise de Breckner brassói kereskedő kényszeregyezése ügyében a törvényszék megszüntető végzést hozott.

A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai:

Dollár	141.45—143.52
tont	662.40—672.78
palesztinai tont	663.09—673.44
holland forint	75.97—76.24
svájci frank	31.81—32.29
francia frank	3.57—3.78
márka	40.50—41.66
pengő	25—27
csahkorona (hivatalos)	4.68—4.77
Az exportból eredő, szabadforgalomba hozható devizakvóták árfolyamai szilárdabbak.	
Bucurestiben tegnap délig a következő arányok alakultak ki:	
Palesztinai font, 30%-os sz.-kvóta	1700—1750
angol font, 30%-os szabadkvóta	1670—1700
angol font, 20%-os kvóta	1350—1375
angol font, 40%-os kvóta	1036—1053
holland forint, 30%-os sz.-kvóta	188
dollár, 30%-os szabadkvóta	360
svájci frank, 30%-os kvóta	73—75
francia frank, 30%-os sz.-kvóta	9.50
belgas (kliring)	58.80
belgas, 15%-os	58.90
zloty, 30%-os kvóta	67.50
svédkorona, 30%-os kvóta	90

Egyetlen zsidó ház széder-aszvalaró!

nem hiányozhat a SEELNFREUND SALAMON

remek színes rajzaival illusztrált

הגדה של פסח

SZABÓ IMRE 16 oldalas bevezetőjével.

A mű kedvezményes ára 80.— lej.

Tanítók és hitközségi alkalmazottak nagyobb vételnél árengedményt kapnak.

Rendelések és megkeresések:

Braun Litografia Cluj, Str. Vastile Goldiş 4.

Cégbejegyzések, új cégek

Az aradi Neumann Testvérek Szeszgyár Rt. legutóbbi rendkívüli közgyűlésén az igazgatóság és a végrehajtóbizottság tagjává választották Nigel Law londoni lakost, akit a törvényszék bejegyzett.

Perseveranța Intreprindere pt. Exploatarea Aurului S. A. R. cég alatt Kolozsváron új bányaiipari vállalat alakult, 50.000 lej névértékű részvényből áll. Az első igazgatóság tagjai: Dr. Romul Boila, dr. Valer Cimoca és dr. Paul Boila, akiket a törvényszék bejegyzett. Egy későbbi közgyűlésen a céget Baia de Aries Intreprindere pt. Exploatarea Aurului S. A.-ra változtatták.

Nădejdea Intreprindere pt. Exploatarea Aurului S. A. R. cég alatt Kolozsváron bányaiipari vállalat alakult, 50.000 lej részvénytőkével, amely 50 darab 1000 lej névértékű részvényből áll. Az első igazgatóság tagjai: Dr. Romul Boila, dr. Ionel Sava és dr. Emil Peteanu, akiket a törvényszék bejegyzett.

Izbânda Intreprindere pt. Exploatarea Aurului S. A. R. cég alatt Kolozsváron bányaiipari vállalat alakult, 50.000 lej részvénytőkével, amely 50 darab 1000 lej névértékű részvényből áll. Az első igazgatóság tagjai: Dr. Romul Boila, dr. Livia Boila és dr. Paul Boila, akiket a törvényszék bejegyzett. Egy későbbi közgyűlésen a vállalat cégét Stanija După Piatra Borzești Intreprindere pt. Exploatarea Aurului S. A.-ra változtatták át.

Norocul Intreprindere pt. Exploatarea Aurului S. A. R. cég alatt Kolozsváron bányaiipari vállalat alakult, 50.000 lej részvénytőkével, amely 50 darab 1000 lej névértékű részvényből áll. Az első igazgatóság

tagjai: Romul Boila, dr. Ionel Sava és dr. Emil Peteanu, akiket a törvényszék bejegyzett. Egy későbbi rendkívüli közgyűlésen a vállalat cégét București Rovina Intreprindere pt. Exploatarea Aurului S. A.-ra változtatták, ugyanakkor dr. Boila Romulust administrateur déléguévé választották.

Stăruința Intreprindere pt. Exploatarea Aurului S. A. R. cég alatt Kolozsváron bányaiipari vállalat alakult, 50.000 lej részvénytőkével. Az első igazgatóság tagjai: Dr. Romul Boila, dr. Zaharia Boila és Dsoara Cornelia Boila, akiket a törvényszék bejegyzett.

A kolozsvári Creditul Transilvaneu S. A. legutóbbi közgyűlésén a céget „Credința” S. A.-ra változtatta, amit a törvényszék bejegyzett.

A temesvári Gea Krayer Mari Drogueria Unite si Industrie Farmaceutică S. A. legutóbbi közgyűlésén a régi igazgatóságot újráválasztották, új igazgatósági tagul Gh. N. Urseanu-t választották meg, akik a törvényszék bejegyzett.

A temesvári Löwinger Testvérek Ecetgyár Rt. legutóbbi közgyűlésén a vállalat felszámolását határozták el és felszámolóul Hirsch Ferencet választották meg, akit a céget egyedül jegyzi.

A temesvári Fabrica de Spirt din Vin din Banat S. A. R. legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy az 1.950.000 lejes részvénytőkéjét 1.462.500 lejre szállítja le. Ugyanakkor újráválasztották az igazgatóságot, az igazgatóság új tagjaul Dogariu I. Virgil-t választották meg, akit a törvényszék bejegyzett.

Az aradi Andrényi Károly és Fiai Rt.

A zsidó nép felelete,

a zsidó öntudat vállalása,

a zsidó jövő záloga:

a sékel!

Afrika a szil...
rik. Az orosz...
szinü tudósít...
ívet kap hogy...
vad szintén...
áha legfont...
ont. No, m...
antásáért 2...
otot kell lefiz...
gy az ugand...
hossznyaku...
ni illetteke 15...
struce tyukot...
egy angol fő...
sóink előtt ta...
i, hogy Afrik...
i is nagyszer...
egenforgalom...
s, Ltd. érdek...
tel a városka...
kra épített, h...
főlszerelt bu...
zú idegenek...
ust Co. dupla...
és Austin a...
galow-ba, m...
zékeny igazg...
l fegyveres...
hogy egy mar...
ra lépjen. A...
ktatott elefá...
adományokér...
bungalownál...
mészet őően...
i. a fa tejér...

Ötve

Most vegyük...
armatait. A h...
vés a terület...
ldogulhatna. E...
nak a francia...
zak-Rhodesia...
nhatóság alatt...
t gyarmata, de...
ük körre szori...
rikai gyarmat...
sz) a bevándor...
k el és tul ter...
5. A tetelepedé...
n megnehezít...
szállal függő...
politikai viszo...
ha bevándor...
okát elsősorba...
enekülteknek...
mbe kell venn...
armati földb...
ányítja, tudni...
lszabaduló és...
leső áron fran...
u. Idegen rop...
utni és ha véte...
rületet, legalá...
rolnia, ha valé...
em szabad arr...
z afrikai bensz...
vivil alacsony...
rdit és kultur...
bőzpeurópai, le...
bb mezőgazda...
pénzének cse...
ont, de csupá...
ák, a nagyvár...
lemben és az...
etőség nyílik...
vábbá képzett...
okban el tudna...
lérnökök semm...
érvényeket egy...
Az utóbbi idő...
szóalkozni —...
ult meg Belga...
tőlet két- és fél...
illetii gyarmat...
ára tetelepedés...
ándorlást a vag...
etlenné teszi.

Ne feledjék el...
zama körülbelü...
ér ember mind...
ik tizenhárome...
sztviselek, vala...
lkalmazottak. A...
er számára ma...
da csak az me...
gészséges szive

UT RHODESIA FELÉ

Afrikát a színes utleírásokból sokan ismerik. Az oroszlan- és elefántvadászok rózsaszínű tudósításai után az ember szinte ívet kap hogy néhány állatkertből ismert vad szintén „becserkeljen”, föltéve, ha a falha legfontosabb alkotó eleme az angol. No, mert az első elefántbika leantásáért 25, a másodikért 50 angol fontot kell lefizetni az illetékes kenyai, gy az ugandai állami Vadászhatvánál, hosszonyaku zsiráfrika lelövésének állni illetteke 15, egy rinoé 10 angol font. struce tyukot se adják olcsón. Darabjegy angol font illetteket követelnek. Ol-sóink előtt talán az a tény se ismeret, hogy Afrika legelső dzsungelje is nagyszerűen be vannak rendezkedve agenfgalornra. A nairobai Kenya Hos. Ltd. érdekeltsege, a yeri-i Outspan Hotel a városkától néhány mérföldnyire ara épített, hideg-meleg vizszolgáltatás-főlszerelt bungalow-kat tart fenn a bő-zúti idegenek számára. Az American Mast Co. dupla könyvelőjét elegáns Mor-és Austin autobuszok szállítják ki a ngalow-ba, miután az Outspan Hotel zékeny igazgatója elsőrangú menüin kil fegyveres eszoktról is gondoskodott, hogy egy mamlasz elefánt az idegen lá-ra lépjen. A vízművekkel és enniválóval átkatott elefántok és orrszarvuk aztán adományokért minden este megjelennek bungalownál és newyorki könyvelők a mészert öfén, de mindenesetre jó magar. a fa tetejére épített erdei szálloda ab-

lakából gyönyörködhetik a vadállatok „ösi” életében. A hoteldirekcio mindezerjt éjjelenként és fejenként tíz fontot helyez számlába. Ha az elefántnak aznap történe-tesen migrénje van és a bungalow körül nem mutatkozik, a szálloda a tíz font fe-lét az idegennek visszatéríti. Dehát akik ma Afrika felé tekintenek és a cseselegyekkel telített pocsolját is bé-kés paradicsomnak minősítik, nem kéjuta-sok. Inkább egzisztenciáikban összetört és koldusbotra juttatott szerencsétlenek, akik szerte a világban új és boldog otthon és munkát keresnek. Etekintetben Afrika a ma érvényben levő bevándorlási törvények és rendeletek mellett, de éghajlata miatt is roppant kevés lehetőséget kínál Közép-Európa szegény vándorai számára. A kli-ma és a munkamódszon kívül a vagyoni cenzus gaurizankári magasságra zárja el előlük az utat. Itt is tulajdonképpen az a baj, ami Ausztráliában. A bevándorlási tör-vények ugyanis elsőbbséget csak azok szá-mára biztosítanak, akiknek az illető föld-részen elsőfoku vérokonaiak élnek és ezek között is azokat veszik figyelembe, akik európai hozzátartozóikért komoly anyagi felelősséget tudnak vállalni. A hatóságok nem elégszenek meg azszal, ha a johannes-burgi hetibéres szerelő levelében írja, hogy őneki a Standard Banknál 500 fontos csekk számlája van. Mindezt hitelesen igazolni kell, mert másként nincs bevándorlási en-gedély, még akkor sem, ha öreg szülők kiho-zataláról van szó.

Ötvenzer belga frankkal a négerék között

Most vegyük sorra Afrika fontosabb armatait. A hatalmas földrészen nagyon vés a terület, ahol középeurópai ember ldogulhatna. Erre legalkalmasabbak vol-nak a francia gyarmatok, továbbá Dél- s zak-Rhodesia, Dél-Afrika és az angol nhatóság alatt álló Kelet-Afrika egyt gyarmata, de ez utóbbiaknak is csupán ik körre szorított vidéke. Franciaország rikai gyarmatai (Marokkó, Algír és Tu-sz) a bevándorlás elől elvben nem zárko-t el és tul terhes vagyoni cenzust se ír-ó. A letelepedést az utóbbi időben azon-n megnehezítették, ami a francia-olasz szállyal függ össze. A francia hatóságok politikai viszonyokat figyelembe veszik ha bevándorlási engedélyeket kiadnak, okat elsősorban német és cseh-szlovák enekülteknek juttatják. Ezenkívül figye-mbe kell venni, hogy Franciaország a rmatati földbirtokpolitikát hivatalosan ányítja, tudniillik atekintetben, hogy a lszabaduló és művelhető földterületeket éső áron francia állampolgárnak juttat-ó. Idegen roppant nehezen tud földhöz tni és ha vétel módjában is állna, nagy rilletet, legalább 300 hektárt kell megvá-rolnia, ha valamiképpen boldogulni akar. em szabad arról se megfelekedni, hogy z afrikai benszülött életszínvonalra rend-vül alacsony, a táplálkozásra gondot alig rdít és kulturigénye sincs. Ha tehát egy zépeurópai, legyen az illető a legképzet-bb mezőgazda is, befektetett munkájának pénzének csekély töredékét látja vi-zont, de csupán ott, ahol európaiak lak-ák, a nagyvárosok közelében. A kereske-lemben és az iparban valamivel több le-tetőség nyílik. Háztartási alkalmazottak vábbá képzett ápolónők a nagyobb vá-rokban el tudnak helyezkedni. Orvosok, lérnőkök semmiesetre se. A bevándorlási érvényeket egyénenként bírálják el. Az utóbbi időben — és ezen nem lehet sodálkozni — nagyobb érdeklődés nyilvá-nult meg Belga Kongóval szemben. Ez a szél két- és félmillió négyzetkilométer te-ületű gyarmat középeurópai ember szá-mára letelepedésre nem alkalmas, de a be-ándorlást a vagyoni cenzus is szinte lehe-tlenné teszi. Ne feledjük el, hogy Kongó lakosságának zama körülbelül tízmillió és ebből a fe-ér ember mindössze tizenkilencezer, közöt ik tizenháromezer belga, jórészt állam-sztrviselők, valamint cukorgyári és bánya-lkalmazottak. A nedves klíma európai em-er számára majdnem elviselhetetlen és da csak az mehet, akinek ezer százaléki gészséges szíve és tüdije van. A fölmut-

tató pénz, amit a belga hatóságok a beván-dorlótól követelnek, fölér a főnyeremény-nyel. Akinek senkije se él Kongóban, há-rom évre le kell tenni tízezer belga fran-kot, vagy pedig olyan levelet kell fölmutat-ni, melyben a Banque du Congo Belga az illető idegennek 50 ezer belga frank nyílt hitelt nyújt. Ha a főnyereménynek beílló összeget az idegen nem tudja igazolni, mun kaszerződést kell benyújtani, de nem afé-lze szerződést, amit egy kongó négerörzs királya állít ki. A belga hatóság csak te-kintélyes fehér munkaadó által aláírt mun-kaszerződést fogad el. A letelepedés előfeltétele: ezer font Nagy-Britannia keletafrikai gyarmatai közül talán még Kenya volna a legalkalma-sabb a letelepedésre, de csak a magasabban fekvő vidékek, melyeknek éghajlatát az eu-rópai tíud és sziv elbirja. A Nairobian szé-kelő Principal Immigration Officer által elő-írt fölmutató pénz 50 angol font, vagy mun-kaszerződés. Bár Kenya földje rendkívül ter-mékeny és Nairoba angol kulturközpont, a boldogulás mégis rendkívül nehéz egy a mezőgazdaságban, mint pedig a kereskedelem-ben, az előbbiben a nagy tökeszükséglet, az utóbbiban pedig az indus kereskedők élé-lmessége miatt. Az angol kormány nemré-g frontharcosokat telepített le a mezőgazda-ságban, olcsó földeket juttatott nekik, amde az eredmény nem kielégítő, mert a telepítet-tek nagyrésze tuladott a földeken és vissza-költözött Angliába. A zsidóság új otthoná-nak megteremtése se új dolog. Kenyaival kapcsolatban először Sir Charles Elliot, Anglia akkori szentpétervári követe fin-neket akart Kenya telepiteni, de a terv nem sikerült, mert a finnek előtt nyitva áll Ame-rika kapuja és oda vándoroltak. 1903-ban Austen Chamberlain, aki akkor gyarmat-ügyi, később külügyminiszter volt, sokat tárgyalt dr. Herzl-el és szerette volna, ha az Oroszországból kiüldözött zsidók Kenya-ban telepedtek volna le. Chamberlain a legmesz-szebbmód támogatást ajánlotta föl, a dol-gon azonban ez se segített. A helyzet ma már megváltozott. Az angolok Kenyából vi-rágzó gyarmatot varázsoltak, remek autó-utakkal, ivasuttal, klubokkal, golfpályákkal és ami a legfontosabb: fejlett kereskedelem-mel. A Kenya Association közlése szerint a letelepedéshez nagyobb tökeerő kell. A szó-ban levő szövetség minimálisan 1000 angol fontban jelöli meg azt az összeget, amivel az idegen egy kisebb farmon megkezdheti az új életet. Igaz, hogy ebben az összegben már benne van egy korszerűen felszerelt három-szobás bungalow építési költsége is. A ke-reskedelem telítve van — jelenti a Kenya Association és ebben a foglalkozási ágban az elhelyezkedés roppant nehéz, annál is inkább, mivel Nairobában hatalmas angol áru-házak működnek, melyek a több mint félmil-ió négyzetkilométeren lakó hárommillió em-ber szükségletét teljesen fedezik.

A helyzet talán kedvezőbb Észak- és Dél-Rhodesiában, melyek eddig a bevándorlás elé sok akadályt gördítettek. Kapuikat most megnyitották. Igaz, hogy a hivatalos jelen-tésben csupán német és cseh-szlovákiai me-nekültekről beszélnek, amde nem valószínű, hogy a zsidókat más területekről nem en-gednék be, ha máskülönbben a föltételeknek megfelelnek. Észak- és Dél-Rhodesia egyes részeinek éghajlatai és termelési viszonyai a középeurópai ember számára kedvezőek. A föld vételénél azonban igen nagy gondossá-gal kell eljárni, mert az ügynökök délvidéki társaitól Rhodesiában sem különböznek. Mindkét Rhodesiában nagyobb és reálisabb lehetőség nyílik az ipar és még inkább a kézműipar számára. Villany- és gépszere-lők, lakatosok, valamint műszerészek könnye-ben boldogulnak. Ugyanez áll Dél-Afrikára is, amely 1937 óta az idegent nehezebben bocsátja be. Észak-Rhodesiában a Principal Immigration Officer (Livingstone, Northern Rhodesia) 250 fontsterlínig, az Union of South Africa pedig 150 font sterling fölmutató pénzt követel. Ami az említett gyarma-tonok fix állást tud magának szerezni, a „lobogató” pénz fölmutatásától eltekinte-nek. Azt ajánlják, hogy ha mesterember Dél-Afrikába beutazási engedélyt kap és ki-vándorol lehetőleg vigye magával a legfon-tosabb műszereit, melyeknek beszerzése ott sok pénzbe kerül. Az illető kormányok a csoportos telepíté-seket nem szívesen látják, sőt Ausztrália kormánya ezt legutóbb betiltotta. A cél az, hogy a bevándoroltak minél előbb olvadj-a-nak be annak az államnak a közösségébe, melyben letelepedtek. Három-négy idegen még mehet együtt, közösen vállalkozhatnak, de már tíz, meg husz közös vállalkozását nem látják szívesen, mert ez a beolvadáso-kat meglassítja. A brit gyarmatokon — és ez mutatja az angolok okos gyarmatpoliti-káját — a bevándorolt már egy év után ugyanazokat a jogokat élvezi, mint a ben-szülött, vagy a polgárosított lakos. A gyar-matokon az állampolgárságot általában öt év alatt lehet megszerezni és aki megszer-ez-te, egyúttal angol állampolgárrá is válik.

EGÉSZSÉGTELEN

csesemőt erősen befolyászni. Az erős pólya nem enged-szabad mozgást, ami elkedvetleníti a gyermeket és hátráltatja fejlődését.

EGÉSZSÉGTELEN

ha szoptató anyák alkoholt isznak. Az alkohol néha talán növeli a tejképződést, de mindenkor befolyásolja annak összetételét és nyugtalanítja a cse-csemőt.

NE ADJON SZOPTATÓ ANYÁKNAK DRASZTIKUS HASHAJTÓT

A szoptatás igen gyakran székrekedéssel jár, az anyának ilyenkor azonnal hashajtót kell szednie, azonban semmi esetre sem drasztikus szert, mely esetleg a tejképződésre is kihat. Artin az enyhe, de biztos hatású hashajtó, amely nem okoz görcsöket, amellet még huzamosabb használat esetén sem szokja meg a szervezetet.

Artin

szoptató anya hashajtója

A Dr. WANDER üzemek készítménye.

Elismerés útján adták meg az állampolgárságot százöt vérségi románoknak

Az állampolgárság elnyerésének új rendje

Cluj, március 24. Ismeretes az a tény, hogy az ország 1938 február 24-én meg-szavazott új alkotmánya nemcsak az állam-élet többi terein vezetett be mély átalaku-lásokat, de lényeges változásokat hozott a román állampolgárság elnyerési módozataival kapcsolatban is. Mig az ország régi alkotmánya nem tett megkülönböztést az állampolgárság megszerzése szempont-jából a származást illetőleg, az új alkot-mány különbséget tesz vérségi románok és nemrománok között. Az új alkotmány is fenntartja a naturalizálást, de bevezette a fenti kritériumnak megfelelően a román vérségi eredetűek számára egyik újabb módját az állampolgárság megszerzésének. Ez a mód: az „elismerés”, amely kizáró-lagosan olyan faji románok számára van fenntartva, akik valamilyen okból kima-radtak a listából, vagy még nem nyerték el a román állampolgárságot. Az állampol-gárság elismerés útján való megadása az igazságügyminiszter előterjesztésére kirá-

lyi dekrétummal történik. A napokban jelent meg az első ilyen ki-rályi leirat, amely elismerés útján tömege-sen adta meg a román etnikai eredetűek számára a román állampolgárságot. Ez a királyi dekrétum 105 románnak ismerte el az állampolgárságát. Érdekesége a kirá-lyi dekrétumnak az, hogy az elismertek kö-zött igen nagyszámu Erdélyben született román van, akik még a háború előtt idegen állampolgárként telepedtek meg a régi Romániában és így maradtak ki az állam-polgársági listából. Továbbá a királyi le-irat sok olyan román juttatott ilymódon állampolgársághoz, akik a mai Magyaror-szág és Jugoszlávia területén születtek és van közöttük nagyszámu szabadfoglalkozá-su is, valamint egy alezredes is. Az igazságügyminisztériumban még igen sok olyan kérvény fekszik, amelyben ro-mán eredetűek kéri állampolgárságuk el-ismerés után való megadását és a listákba való felvételüket.

Ha léghuzatba kerül...

Ez az ur léghuzatban áll. Ha nem dörzsöli be magát Carmol*-val, hogy elejét vegye esetleges grippá-nak, hűlésnek, vagy idegfájdalma-nak, úgy rosszul fog járni.

* Carmol a legjobb bedörzsölőszér meg-hűtés, grippa, reumatikus fájdalma-k és láz ellen.

— A külföldi zsidók kiutasítása Olasz-országban, Zürichből jelentik: A Züricher Zeitung milánói tudósítója szerint az olasz hatóságok azon az állásponton vannak, hogy mindazok a külföldi zsidók, akik még Olasz-országban vannak és nem rendelkeznek kül-lönleges tartózkodási engedéllyel, a közeli napokban kénytelenek elhagyni az országot. Néhány nap mulva a kiutasítási törvényt végrehajtottak kell tekinteni.

— Nemzetközi ifjusági menekültügyi kon-ferencia, Rheimsből jelentik: A napokban zajlott le Rheims városában a menekültügyi nemzetközi ifjusági konferencia. Az értekez-leten a zsidó ifjusági világszövetség nevében Jakob Neumann, a zsidó diákok világszövet-sege nevében Tecucianu, Franciaország zsidó ifjusága nevében Claude Guttmann tartott beszédet. A szónokok kihangsúlyozták, hogy a zsidó menekültügyi probléma szempontjáb-ól Palesztina az, amely napjainkban leg-inkább figyelembe jöhet. Az értekezlet kül-lönböző határozati javaslatokat fogadott el, amelyeket felterjesztenek a zsidó, a franciai és angol illetékes köröknek.

rendelések pon-
Telefon 22-60.

כשר

rt. izr. Főrabbi-

MON BELA.
ragatina 9.

felállítását ha-
a törvényszék

Likőrgyár Rt.
igazgatóságba
Beles, dr. Salva-
dós és Reusz An-
törvényszék be-

Mór és Fidi Rt.
céget Pasetex S.
yanakkor Dumit-
poanes Ioant az
sztották, akiket a
egyidejűleg há-
got töröltek.

Pastrare S. A.
olói a cég törlését
amit a törvény-

edélyek

(Kolozs megye)
nos engedélyt ka-
motor beállításá-
szól.

(Kolozs megye)
t kapott egy 250
ndezés építésére.

ia (Arad megye)
nos engedélyt ka-
motor felállítá-
szól.

to Metal cég tu-
ott egy 12 lóerős
a. Az engedély 20

enségek

A. csődügyében —
után — a törvény-
szüntette.

grassói kereskedő
pen a törvényszék
ott.

zeti Bank
rfolyamai:

— 141.45—143.52
— 862.40—872.78
— 863.09—873.44
— 75.97—76.24
— 31.81—32.29
— 3.57—3.79
— 40.50—41.60
— 25—27
— 4.68—4.77

adforgalomba hoz-
mai szilárabbak.
a következő arto-

z.-kvóta 1700—1750
adkvóta 1670—1700
— 1350—1375
— 1036—1053
z.-kvóta 186
— 360
— 73—75
z.-kvóta 9.50
— 58.80
— 58.90
— 67.50
— 90

